

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1973

Vyhlásené: 14.12.1973

Časová verzia predpisu účinná od: 14.12.1973

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

162

PREDSEDNÍCTVO FEDERÁLNEHO ZHROMAŽDENIA

vyhlasuje úplné znenie Občianskeho súdneho poriadku zo 4. decembra 1963 č. 99 Zb., ako vyplýva zo zmien a doplnení vykonaných zákonom zo 6. apríla 1967 č. 36 Zb., zákonom z 18. decembra 1969 č. 158 Zb. a zákonom z 26. apríla 1973 č. 49 Zb.

OBČIANSKY SÚDNY PORIADOK

zo 4. decembra 1963

Národné zhromaždenie Československej socialistickej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Prvá hlava

ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§ 1

Občiansky súdny poriadok upravuje postup súdu a účastníkov v občianskom súdnom konaní tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov občanov a organizácií, ako aj výchova na zachovávanie zákonov a pravidiel socialistickeho spolužitia, na čestné plnenie povinností a na úctu k právam spoluobčanov.

§ 2

V občianskom súdnom konaní súdy prejednávajú a rozhodujú spory, uskutočňujú výkon rozhodnutí, ktoré neboli splnené dobrovoľne, a zameriavajú svoju činnosť na to, aby právne vzťahy zodpovedali zákonom, aby nedochádzalo k porušovaniu záujmov spoločnosti ani práv občanov a aby sa práva nezneužívali na úkor spoločnosti alebo jednotlivca.

§ 3

Občianske súdne konanie je jednou zo záruk socialistickej zákonnosti a slúži na jej upevňovanie a rozvíjanie. Každý má právo dovolať sa na súde ochrany práva, ktoré bolo ohrozené alebo porušené.

§ 4

Občianske súdne konanie prebieha za účasti pracujúcich, ktorá je zabezpečená najmä účasťou národných výborov a spoločenských organizácií na konaní, verejnosťou konania a spoluprácou súdu s ostatnými orgánmi socialistickeho štátu a so spoločenskými organizáciami.

§ 5

Súdy poskytujú občanom i organizáciám poučenie o ich právach a povinnostiach, pomáhajú im pri uplatnení ich práv a všestranne dbajú o to, aby nikto pre nedostatok právnych znalostí neutrpel ujmu.

§ 6

V konaní postupuje súd v súčinnosti so všetkými, ktorí sa zúčastňujú konania, tak, aby sa čo najúčelnejšie zistil skutočný stav veci a aby ochrana práv bola rýchla a účinná.

**Druhá hlava
SÚDY****Právomoc****§ 7**

(1) V občianskom súdnom konaní súdy prejednávajú a rozhodujú veci, ktoré vyplývajú z občianskoprávnych, pracovných, rodinných a družstevných vzťahov, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány.

(2) Iné veci prejednávajú a rozhodujú súdy v občianskom súdnom konaní, len ak to ustanovuje zákon.

§ 8

Ak sa má pred konaním na súde konať u iného orgánu môžu súdy konať len vtedy, ak nebola vec v takomto konaní s konečnou platnosťou vyriešená.

Príslušnosť**§ 9**

Na konanie v prvom stupni sú príslušné okresné súdy.

§ 10

Krajské súdy rozhodujú o odvolaniach proti rozhodnutiam okresných súdov a proti rozhodnutiam štátnych notárstiev.

§ 11

(1) Konanie sa uskutočňuje na tom súde, ktorý je miestne príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností, ktoré tu sú v čase začatia konania, a trvá až do jeho skončenia.

(2) Ak je miestne príslušných niekoľko súdov, môže sa konať na ktoromkoľvek z nich.

(3) Ak ide o vec, ktorá patrí do právomoci československých súdov, ale podmienky miestnej príslušnosti chýbajú alebo ich nemožno zistiť, Najvyšší súd Československej socialistickej republiky určí, ktorý súd vec prejedná a rozhodne.

§ 12

(1) Ak nemôže príslušný súd o veci konať, pretože jeho sudcovia sú vylúčení (§ 14), musí byť vec prikázaná inému súdu toho istého stupňa.

(2) Vec možno prikázať inému súdu toho istého stupňa aj z dôvodu vhodnosti.

(3) O prikázaní veci rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu a súdu, ktorému sa vec má prikázať. Ak je jeden z týchto súdov na území Českej socialistickej republiky a druhý na území Slovenskej socialistickej republiky, rozhoduje o prikázaní Najvyšší súd Československej socialistickej republiky.

§ 13

Zrušený

Vylúčenie sudcov**§ 14**

(1) Sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezáujatosti.

(2) Na súde vyššieho stupňa sú vylúčení i sudcovia, ktorí rozhodovali vec na súde nižšieho stupňa, a naopak. To isté platí, ak ide o rozhodovanie o sťažnosti pre porušenie zákona.

§ 15

(1) Len čo sa sudca dozvie o skutočnostiach, pre ktoré je vylúčený, oznámi to neodkladne predsedovi súdu. V konaní môže zatiaľ urobiť len také úkony, ktoré nepripúšťajú odklad.

(2) Účastníci majú právo vyjadriť sa o osobách sudcov; skutočnosti, pre ktoré je sudca vylúčený, sú povinní oznámiť neodkladne.

§ 16

(1) O tom, či je sudca vylúčený, rozhodne nadriadený súd v senáte. O vylúčení sudcov najvyšších súdov republík a Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky rozhodne iný senát toho istého súdu.

(2) Ak bolo rozhodnuté, že sudca je vylúčený, predseda súdu určí namiesto neho iného sudcu alebo prikáže vec inému senátu.

§ 17

O tom, či je vylúčený zapisovateľ alebo iný pracovník súdu, ako aj znalec alebo tlmočník, platia tieto ustanovenia primerane; rozhoduje o tom predseda senátu.

Tretia hlava

ÚČASŤ NA KONANÍ

Účastníci

§ 18

Účastníci majú v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie. Majú právo konať pred súdom vo svojej materčine. Súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv.

§ 19

Spôsobilosť byť účastníkom konania má ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

§ 20

Každý môže pred súdom ako účastník samostatne konať (procesná spôsobilosť) v tom rozsahu, v akom má spôsobilosť vlastnými úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti.

§ 21

(1) Za československú organizáciu koná pred súdom jej pracovník. Ak nie je štatutárnym zástupcom, musí preukázať, že je poverený za organizáciu konať.

(2) Za štát pred súdom koná pracovník toho štátneho orgánu, ktorého sa vec týka, alebo poverený pracovník iného štátneho orgánu.

Zástupcovia účastníkov

a) na základe zákona

§ 22

Občan, ktorý nemôže pred súdom konať samostatne, musí byť zastúpený svojím zákonným zástupcom.

§ 23

Ak to okolnosti prípadu vyžadujú, môže súd rozhodnúť, že ten, kto nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, musí byť v konaní zastúpený svojím zákonným zástupcom, i keď ide o vec, v ktorej by inak mohol konať samostatne.

b) na základe plnomocenstva

§ 24

Účastník sa môže dať v konaní zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí. V tej istej veci môže mať súčasne len jedného zvoleného zástupcu.

§ 25

(1) Ako zástupcu si účastník môže vždy zvoliť advokáta. Plnomocenstvo udelené advokátovi nemožno obmedziť.

(2) Advokát je povinný účelne využívať všetky zákonom pripustené prostriedky a spôsoby poskytovania právnej pomoci účastníkovi, ktorého zastupuje.

(3) Advokát je oprávnený dať sa zastupovať iným advokátom ako ďalším zástupcom.

§ 26

(1) Odborová alebo družstevná organizácia môže v konaní zastupovať účastníka, ktorý je jej členom.

(2) Ak táto organizácia prevezme zastúpenie, poverí niektorého zo svojich členov alebo pracovníkov, aby za zastúpeného v jej mene konal.

§ 27

(1) Účastník sa môže dať zastúpiť aj ktorýmkoľvek občanom spôsobilým na právne úkony. Tento zástupca môže konať jedine osobne.

(2) Súd rozhodne, že zastúpenie podľa odseku 1 nepripúšťa, ak by odporovalo pravidlám socialistického spolužitia.

§ 27a

Zástupcom účastníka v konaní, v ktorom sa preberajú skutočnosti tvoriace predmet štátneho tajomstva, môže byť iba advokát, ktorý sa môže oboznamovať so štátnym tajomstvom. Týchto advokátov vyberajú ústredné orgány advokácie podľa hľadísk uvedených v predpisoch upravujúcich ochranu štátneho tajomstva a vedú ich zoznamy. Inak môže byť zástupcom účastníka v takom konaní len osoba, ktorá sa môže oboznamovať so štátnym tajomstvom na príslušnom úseku.

§ 28

(1) Zástupcovi, ktorého si účastník zvolil, udelí písomne alebo ústne do zápisnice plnomocenstvo buď pre celé konanie alebo len pre určité úkony.

(2) Plnomocenstvo udelené pre celé konanie nemožno obmedziť. Zástupca, ktorému bolo toto plnomocenstvo udelené, je oprávnený na všetky úkony, ktoré môže v konaní urobiť účastník.

(3) Odvolanie plnomocenstva účastníkom alebo jeho výpoveď zástupcom sú voči súdu účinné, len čo mu ich účastník alebo zástupca oznámili; voči iným účastníkom konania sú účinné, len čo im ich oznámil súd.

c) na základe rozhodnutia

§ 29

(1) Ak nie je zastúpený ten, kto nemôže pred súdom samostatne konať, predseda senátu ustanoví mu opatrovníka, ak je tu nebezpečenstvo z omeškania.

(2) Pokiaľ neurobí iné opatrenia, môže predseda senátu ustanoviť opatrovníka aj účastníkovi, ktorého pobyt nie je známy, ktorému sa nepodarilo doručiť na známu adresu v cudzine, ktorý bol postihnutý duševnou poruchou alebo ktorý nie je schopný zrozumiteľne sa vyjadrovať.

§ 30

(1) Účastníkovi, u ktorého sú predpoklady, aby bol súdom oslobodený od súdnych poplatkov, môže byť na jeho žiadosť ustanovený zástupca, ak je to potrebné na ochranu jeho záujmov.

(2) Ak predseda senátu má za to, že je potrebné v prípadoch uvedených v odseku 1 ustanoviť za zástupcu advokáta, oznámi to vedúcemu advokátskej poradne, ktorý zástupcu ustanoví.

§ 31

(1) Ustanovený zástupca má rovnaké postavenie ako zástupca na základe plnomocenstva pre celé konanie, pokiaľ nebol ustanovený len pre určité úkony.

(2) Ak bol za zástupcu ustanovený advokát, má rovnaké postavenie ako advokát, ktorému účastník udelil plnomocenstvo.

Účasť národného výboru a spoločenskej organizácie

§ 32

Ak má národný výbor za to, že to vyžaduje záujem spoločnosti, môže podať návrh na začatie konania alebo môže kedykoľvek do konania vstúpiť. Návrh na začatie konania však nemôže podať, ak ide o rýdzo osobné právo občana.

§ 33

(1) V záujme spoločnosti môže spoločenská organizácia na základe rozhodnutia toho svojho orgánu, ktorý je na to povolaný, kedykoľvek vstúpiť do konania začatého na súde.

(2) Ak nie sú podmienky pre vstup spoločenskej organizácie do konania splnené, súd jej účasť na konaní nepripustí.

§ 34

(1) Národný výbor alebo spoločenská organizácia majú v konaní právo vyjadriť sa k veci, uvádzať skutočnosti potrebné na správne zistenie skutkového stavu, navrhnúť dôkazy a podávať opravné prostriedky; sú oprávnené aj na iné úkony, ktoré môže urobiť účastník konania, pokiaľ nejde o úkony, na ktoré je oprávnený len účastník právneho vzťahu.

(2) Ak vstúpi národný výbor alebo spoločenská organizácia do konania alebo ak národný výbor podá návrh na začatie konania, koná za nich pred súdom ich člen alebo pracovník, ktorý bol tým poverený.

Účasť prokurátora

§ 35

(1) Ak prokurátor predpokladá, že to vyžaduje záujem spoločnosti alebo ochrana práv občanov, môže podať návrh na začatie konania alebo môže do konania kedykoľvek vstúpiť.

(2) Prokurátor vystupuje v konaní ako strážca socialistickej zákonnosti.

(3) Prokurátor je v konaní oprávnený na všetky úkony, ktoré môže urobiť účastník konania, pokiaľ nejde o úkony, ktoré môže urobiť len účastník právneho vzťahu. Nemôže však podať návrh na začatie konania, ak ide o rýdzo osobné právo občana.

Štvrtá hlava
ÚKONY SÚDU A ÚČASTNÍKOV

Úkony súdu

§ 36

(1) V konaní pred súdom rozhoduje senát alebo samosudca. Všetci sudcovia sú si pri rozhodovaní rovní.

(2) Vo veciach pracovných, a ak zákon neustanoví inak, vo veciach upravených Zákonom o rodine koná a rozhoduje vždy senát. V ostatných veciach koná a rozhoduje predseda senátu ako jediný sudca (samosudca). Predseda senátu koná a rozhoduje ako samosudca aj v ďalších prípadoch, v ktorých tak ustanoví zákon. Vo všetkých prípadoch, v ktorých koná a rozhoduje predseda senátu, patria mu práva, ktoré sú vyhradené senátu.

(3) V prípadoch, v ktorých podľa zákona môže konať a rozhodovať predseda senátu ako samosudca, môže konať a rozhodovať ako samosudca aj iný sudca z povolania.

(4) Inak môže predseda senátu alebo iný sudca z povolania sám vykonávať len také úkony, ktorými sa nerozhoduje.

§ 37

(1) Senát rozhoduje po porade za prítomnosti zapisovateľa; nikto iný nesmie byť na porade prítomný.

(2) Na rozhodnutie je potrebná väčšina hlasov, pričom hlasovať sú povinní všetci členovia senátu. Hlasovanie vedie predseda senátu. Mladší sudcovia hlasujú pred staršími, predseda senátu hlasuje posledný.

§ 38

Aby sa vytvorili predpoklady pre účinný výchovný vplyv konania, môže súd konať i mimo budovy súdu na pracoviskách alebo na iných vhodných miestach.

§ 39

(1) Úkony, ktoré by príslušný súd mohol urobiť len s ťažkosťami alebo so zvýšenými, neúčelnými trovami alebo ktoré v jeho obvode nemožno urobiť, urobí na dožiadanie iný okresný súd.

(2) Ak dožiadaný súd nemôže urobiť úkon vo svojom obvode, postúpi dožiadanie súdu, v obvode ktorého možno úkon urobiť, ak je mu tento súd známy; inak dožiadanie vráti.

(3) Úkony dožiadaného súdu robí sudca z povolania; má pritom práva a povinnosti predsedu senátu.

§ 40

(1) O úkonoch, pri ktorých súd koná s účastníkmi alebo vykonáva dokazovanie, spisuje sa zápisnica. V zápisnici sa najmä označí prejednávaná vec, uvedú sa prítomní, opíše sa priebeh dokazovania a uvedie sa obsah prednesov a výroky rozhodnutia; ak nahrádza zápisnica podanie, musí mať aj jeho náležitosti.

(2) Zápisnicu podpisuje predseda senátu a zapisovateľ; ak predseda senátu nemôže zápisnicu podpísať, podpíše ju za neho iný člen senátu. Ak bol uzavretý zmier, podpisujú zápisnicu aj účastníci. Zápisnicu o hlasovaní podpisujú všetci členovia senátu a zapisovateľ.

(3) Predseda senátu opraví v zápisnici chyby v písaní a iné zrejme nesprávnosti. Predseda senátu rozhoduje aj o návrhoch na doplnenie zápisnice a o námietkach proti jej zneniu.

Úkony účastníkov

§ 41

(1) Účastníci môžu robiť svoje úkony akoukoľvek formou, pokiaľ zákon pre niektoré úkony nepredpisuje určitú formu.

(2) Každý úkon posudzuje súd podľa jeho obsahu, aj keď je úkon nesprávne označený.

(3) Hmotnoprávny úkon účastníka urobený voči súdu je účinný aj voči ostatným účastníkom, avšak len od okamihu, keď sa o ňom v konaní dozvedeli.

§ 42

(1) Podanie možno urobiť písomne, ústne do zápisnice alebo telegraficky. Telegraficky urobené podanie obsahujúce návrh vo veci samej treba písomne alebo ústne do zápisnice doplniť najneskôr do troch dní.

(2) Každý okresný súd je povinný spísať podanie do zápisnice a postúpiť ho bez prietahu príslušnému súdu. Také podanie má tie isté účinky, ako keby sa stalo priamo na príslušnom súde.

(3) Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné.

§ 43

(1) Predseda senátu sa počas konania stará o to, aby nesprávne alebo neúplné podanie bolo opravené alebo doplnené. Poučuje účastníkov aj o tom, ako treba opravu alebo doplnenie urobiť.

(2) Ak sa napriek výzve predsedu senátu podanie neopraví alebo nedoplní a v konaní nemožno pre tento nedostatok pokračovať, súd konanie zastaví. O týchto následkoch musí byť účastník poučený.

§ 44

(1) Účastníci a ich zástupcovia majú právo nazerať do súdneho spisu, s výnimkou zápisnice o hlasovaní, a robiť si z neho výpisy a odpisy.

(2) Niekomu inému než účastníkovi môže predseda senátu povoliť nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy a odpisy, ak sú pre to vážne dôvody a oprávnené záujmy účastníkov tým nemôžu byť dotknuté.

Doručovanie

§ 45

Doručuje sa spravidla poštou. Súd môže však podľa okolností doručiť písomnosť sám alebo prostredníctvom miestneho národného výboru alebo orgánu Verejnej bezpečnosti a v prípadoch ustanovených osobitnými predpismi aj prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti.

§ 46

(1) Adresátovi možno doručiť písomnosť v byte, na pracovisku alebo kdekoľvek bude zastihnutý.

(2) Ak nebol adresát zastihnutý, hoci sa zdržuje v mieste doručenia, doručí sa inej dospeléj osobe bývajúcej v tom istom byte alebo v tom istom dome alebo zamestnanej na tom istom pracovisku, ak je ochotná obstarat odovzdanie písomnosti. Ak nemožno ani takto doručiť, uloží sa písomnosť na pošte alebo na miestnom národnom výbore a adresát sa vhodným spôsobom vyzve, aby si písomnosť vyzdvihol. Písomnosť sa považuje za doručení dňom, keď bola uložená, i keď sa adresát o uložení nedozvedel.

(3) Ak sa podľa odseku 2 písomnosť odovzdá účastníkovi, ktorý má na veci protichodný záujem, je doručenie neúčinné.

§ 47

(1) Do vlastných rúk treba doručiť písomnosti, pri ktorých tak ustanovuje zákon, a iné písomnosti, ak to nariadi predseda senátu.

(2) Ak nebol adresát písomnosti, ktorá sa má doručiť do vlastných rúk, zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržuje, doručovateľ ho vhodným spôsobom upovedomí, že mu zásielku príde doručiť znovu v deň a hodinu uvedenú v oznámení. Ak zostane i nový pokus o doručenie bezvýsledným, uloží doručovateľ písomnosť na pošte alebo na miestnom národnom výbore a adresáta o tom vhodným spôsobom upovedomí. Ak si adresát zásielku do troch dní od uloženia nevyzdvihne, považuje sa posledný deň tejto lehoty za deň doručenia, i keď sa adresát o uložení nedozvedel.

§ 48

(1) Písomnosti, ktoré sú určené orgánom alebo organizáciám, doručujú sa pracovníkom oprávneným za orgány alebo organizácie prijímať písomnosti. Ak ich niet, doručuje sa písomnosť, ktorá je určená do vlastných rúk, tomu, kto je oprávnený za orgán alebo organizáciu konať, ostatné písomnosti ktorémukolvek ich pracovníkovi, ktorý písomnosti prijme.

(2) Písomnosti určené advokátom sa doručujú advokátskej poradni, i keď ide o doručenie do vlastných rúk.

§ 49

(1) Ak má účastník zástupcu s plnomocenstvom pre celé konanie, doručuje sa písomnosť len tomuto zástupcovi. Ak má však účastník osobne v konaní niečo vykonať, doručuje sa písomnosť nielen zástupcovi, ale aj jemu.

(2) Keby doručovanie účastníkovi bolo spojené s ťažkosťami alebo s priefahmi, môže mu predseda senátu uložiť, aby si zvolil pre prijímanie písomností zástupcu, ktorému možno bez

ťažkostí a prieťahov doručovať. Ak si ho nezvolí, budú sa pre neho písomnosti ukladať na súde s účinkami doručenia; o tom treba účastníka poučiť.

(3) Uznesenie o ustanovení opatrovníka účastníkovi, ktorého pobyt nie je známy, sa doručí jedine ustanovenému opatrovníkovi.

§ 50

Ak adresát bezdôvodne odoprie písomnosť prijať, je písomnosť doručená dňom, keď jej prijatie bolo odopreté; o tom musí byť adresát poučený doručovateľom.

Predvolanie a predvádzanie

§ 51

Predvolanie na súd sa deje spravidla písomne a v naliehavých prípadoch i telegraficky alebo telefonicky. Predvolať možno i ústne na pojednávaní, na ktorom je predvolaný prítomný.

§ 52

(1) V prípade, že sa predvolaný bez ospravedlnenia neustanoví na výsluch alebo k znalcovi, môže ho predseda senátu dať predviesť, ak o možnosti predvedenia predvolaného poučil.

(2) O predvedenie požiada súd príslušný orgán Verejnej bezpečnosti; ak ide o maloletého, požiada súd tento orgán o predvedenie len vtedy, ak nemožno predvedenie zabezpečiť inak. O predvedenie vojakov v činnnej službe a príslušníkov ozbrojených sborov požiada súd ich náčelníka.

(3) Trovy predvedenia uhradzuje ten, kto je predvádzaný.

Poriadkové opatrenie

§ 53

(1) Tomu, kto hrubo sťažuje postup konania najmä tým, že sa neustanoví na súd alebo neposlúchne príkaz súdu alebo kto ruší poriadok alebo kto urobil hrubo urážlivé podanie, môže predseda senátu uložiť uznesením poriadkovú pokutu do výšky 500,-Kčs, a ak ide o nesplnenie povinností uvedených v § 294 a 295, do výšky 1000,-Kčs.

(2) Uložení poriadkovú pokutu môže predseda senátu dodatočne, a to i po skončení konania, odpustiť, ak to odôvodňuje neskoršie správanie sa toho, komu bola uložená.

(3) Poriadkové pokuty pripadajú štátu.

§ 54

Toho, kto hrubo ruší poriadok, môže predseda senátu vykázať z miesta, kde sa koná. Ak je vykázaný účastník, môže sa konať ďalej v jeho neprítomnosti.

Lehoty

§ 55

Ak tento zákon neustanovuje lehotu na urobenie úkonu, určí ju, ak je to potrebné, predseda senátu. Lehotu, ktorú určil, môže predseda senátu tiež predĺžiť.

§ 56

(1) Lehota neplynie tomu, kto stratil spôsobilosť byť účastníkom konania alebo spôsobilosť konať pred súdom.

(2) Len čo v takom prípade do konania vstúpi iný účastník, zákonný zástupca alebo opatrovník účastníka, začína im plynúť nová lehota od toho času, keď do konania vstúpili.

§ 57

(1) Do plynutia lehoty sa nezapočítava deň, keď došlo k skutočnosti určujúcej začiatok lehoty.

(2) Lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov končia sa uplynutím toho dňa, ktorý sa svojím označením zhoduje s dňom, keď došlo k skutočnosti určujúcej začiatok lehoty, a ak ho v mesiaci niet, posledným dňom mesiaca. Ak pripadne koniec lehoty na nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší budúci pracovný deň.

(3) Lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť.

§ 58

(1) Súd odpustí zmeškanie lehoty, ak ju účastník alebo jeho zástupca zmeškal z ospravedlniteľného dôvodu a bol preto vylúčený z úkonu, ktorý mu patrí. Návrh treba podať do pätnástich dní po odpadnutí prekážky a treba s ním spojiť i zmeškaný úkon.

(2) Súd môže na žiadosť účastníka priznať odkladný účinok návrhu, aby sa odpustilo zmeškanie lehoty.

**DRUHÁ ČASŤ
ČINNOSŤ SÚDU PRED ZAČATÍM KONANIA****Prvá hlava
PREDCHÁDZANIE SPORU****Spoločné ustanovenia****§ 59**

(1) Ktorýkoľvek okresný súd bez zreteľa na to, či by bol vo veci príslušným, pôsobí na to, aby nedošlo k sporu. Využíva na to vhodné prostriedky.

(2) Túto činnosť vykonáva predseda senátu; senát zvolá len vtedy, ak to vzhľadom na okolnosti prípadu považuje za vhodné.

§ 60

Pri predchádzaní sporu postupuje súd čo najúčelnejšie a bez všetkých formalít. Na účastníkov pôsobí predovšetkým výchovne; ich súčinnosť alebo prítomnosť nemožno žiadnym spôsobom vynucovať.

§ 61

Ak možno súdnemu sporu predísť účinnejšie iným spôsobom než činnosťou súdu, najmä pôsobením spoločenských organizácií na účastníkov, urobí súd za tým účelom potrebné opatrenia.

Pohovory

§ 62

Predseda senátu pozve na návrh na pohovor toho, kto dobrovoľne neplní svoje povinnosti vyplývajúce zo vzťahov, o ktorých sa môže rozhodovať v občianskom súdnom konaní. Môže tak urobiť aj bez návrhu.

§ 63

(1) Pri pohovore sa preberú okolnosti prípadu za účasti toho, kto pohovor navrhne, prípadne i za účasti zástupcov kolektívu pracujúcich.

(2) Ak sa ukáže, že občan porušil svoje povinnosti, vysvetlí mu predseda senátu, v čom spočívajú jeho povinnosti, poukáže na následky ich neplnenia z hľadiska záujmov spoločnosti a spoluobčanov a vyzve ho, aby naďalej plnil svoje povinnosti a napravil to, čo bolo zanedbané.

§ 64

(1) Ak občan pred súdom prisľúbi, že nebude svoje povinnosti naďalej porušovať, súd sa po uplynutí primeraného času spravidla presvedčí, ako občan svoj prisľub plní.

(2) Ak súd zistí, že občan svoj prisľub neplní, požiada o súčinnosť spoločenskú organizáciu alebo urobí iné vhodné opatrenia.

Upozornenie

§ 65

(1) Ak súd pri plnení svojich úloh zistí v činnosti niektorej organizácie alebo orgánu nedostatky, ktoré viedli alebo by mohli viesť k ohrozeniu alebo porušeniu práv niekoho iného a prípadne i k vzniku sporu, upozorní na to organizáciu (orgán), v ktorej nedostatok zistil.

(2) V upozornení súd uvedie, o aké nedostatky alebo závady ide a z čoho vyplývajú. Poučí v ňom organizáciu (orgán) aj o jej povinnostiach podľa § 66.

§ 66

(1) Organizácia (orgán) je povinná upozornenie prejednať a výsledok prejednania oznámiť súdu do dvoch mesiacov odo dňa, keď jej bolo upozornenie doručené, pokiaľ súd neurčil inú lehotu. V oznámení organizácia (orgán) uvedie, aké opatrenia urobila na odstránenie zisteného nedostatku.

(2) Ak organizácia (orgán) neoznámí súdu, ako upozornenie prejednala a aké opatrenia urobila, alebo ak bolo upozornenie prejednané nedostatočne, súd upovedomí o tom jej nadriadenú organizáciu alebo nadriadený orgán, alebo urobí iné vhodné opatrenia.

Druhá hlava
PREDBEŽNÉ KONANIA

Zmierovacie konanie

§ 67

Ak to povaha veci pripúšťa, možno na ktoromkoľvek okresnom súde navrhnúť, aby súd vykonal pokus o zmier (zmierovacie konanie).

§ 68

(1) Zmierovacie konanie uskutočňuje predseda senátu, ak nepovažuje vzhľadom na okolnosti prípadu za vhodné, aby ho vykonal senát.

(2) Pri zmierovacom konaní súd použije vhodné prostriedky výchovného pôsobenia. Ak je to účelné, vyzve na súčinnosť spoločenské organizácie alebo prejedná prípad s kolektívom pracujúcich na pracovisku alebo v mieste.

(3) Súčinnosť alebo prítomnosť účastníkov nemožno žiadnym spôsobom vynucovať.

§ 69

Účelom zmierovacieho konania je uzavretie zmieru. Ustanovenia § 99 platia i pre tento zmier.

§ 70 až § 72 - zrušené
Konanie o určenie otcovstva súhlasným vyhlásením rodičov

§ 73

(1) Ak sa narodí dieťa, u ktorého nie je otcovstvo určené zákonnou domnienkou svedčiacou manželovi matky ani súhlasným vyhlásením rodičov pred orgánom, ktorý vedie matriku, vyslúchne predseda senátu toho, koho matka označuje za otca, či uznáva, že je otcom. Príslušným je súd podľa § 88 písm. c).

(2) Ak dôjde k súhlasnému vyhláseniu rodičov o otcovstve, uvedie sa to v zápisnici a oznámi národnému výboru, ktorý vedie matriku narodení, v ktorej je dieťa zapísané.

(3) Ak takto k určeniu otcovstva nedôjde a matka v primeranom čase nepodá návrh na určenie otcovstva, vyzve predseda senátu na podanie takéhoto návrhu národný výbor.

Tretia hlava
PREDBEŽNÉ OPATRENIA A ZABEZPEČENIE DŮKAZU

Predbežné opatrenia

§ 74

(1) Pred začatím konania môže predseda senátu nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

(2) Príslušný na nariadenie predbežného opatrenia je súd, ktorý je príslušný na konanie o veci. Účastníkmi konania sú tí, ktorí by nimi boli, keby šlo o vec samu.

§ 75

(1) Predbežné opatrenie nariadi súd na návrh. Návrh nie je potrebný, ak ide o predbežné opatrenie pre konanie, ktoré môže súd začať i bez návrhu.

(2) Účastníci nemusia byť vyslúchnutí.

§ 76

(1) Predbežným opatrením môže súd uložiť účastníkovi najmä, aby

- a) platil výživné v nevyhnutnej miere;
- b) odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd;
- c) poskytol aspoň časť pracovnej odmeny, ak ide o trvanie pracovného pomeru a navrhovateľ zo závažných dôvodov nepracuje;
- d) zložil peňažnú sumu alebo vec do notárskej úschovy;
- e) nenakladal s určitými vecami alebo právami;
- f) niečo vykonal, niečoho sa zdržal alebo niečo znášal.

(2) Predbežným opatrením možno uložiť povinnosť niekomu inému než účastníkovi len vtedy, ak to možno od neho spravodlivo žiadať.

(3) Súd môže pri nariadení predbežného opatrenia uložiť navrhovateľovi, aby v lehote, ktorú mu určí, podal návrh na začatie konania. Môže tiež určiť, že predbežné opatrenie bude trvať len po určený čas.

§ 77

(1) Predbežné opatrenie zanikne, ak

- a) navrhovateľ nepodal v súdom určenej lehote návrh na začatie konania;
- b) sa návrhu vo veci samej nevyhovelo;
- c) sa návrhu vo veci samej vyhovelo a uplynulo pätnásť dní od vykonateľnosti rozhodnutia o veci;
- d) uplynul určený čas, po ktorý malo trvať.

(2) Predbežné opatrenie predseda senátu zruší, ak pominú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

(3) Ak predbežné opatrenie zaniklo alebo bolo zrušené z iného dôvodu, než preto, že sa návrhu vo veci samej vyhovelo alebo preto, že právo navrhovateľa bolo uspokojené, navrhovateľ je povinný nahradiť ujmy tomu, komu predbežným opatrením vznikli. Rozhodne o tom na návrh súd, ktorý nariadil predbežné opatrenie.

Zabezpečenie dôkazu**§ 78**

(1) Pred začatím konania o veci samej možno na návrh zabezpečiť dôkaz, ak je obava, že neskôršie ho nebude možno vykonať vôbec alebo len s veľkými ťažkosťami.

(2) Na zabezpečenie dôkazu je príslušný súd, ktorý by bol príslušný na konanie o veci, alebo súd, v obvode ktorého je ohrozený dôkazný prostriedok.

(3) Zabezpečenie dôkazu vykoná predseda senátu spôsobom predpísaným pre dôkaz, o ktorý ide.

TRETIA ČASŤ
KONANIE V PRVOM STUPNI

Prvá hlava
PRIEBEH KONANIA

Začatie konania

§ 79

(1) Konanie sa začína na návrh. Návrh má okrem všeobecných náležitostí (§ 42 ods. 3) obsahovať meno, zamestnanie a bydlisko účastníkov, prípadne aj ich zástupcov, pravdivé opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov, ktorých sa navrhovateľ dovoľáva, a musí byť z neho zjavné, čoho sa navrhovateľ domáha.

(2) Návrh na začatie konania doručí súd ostatným účastníkom do vlastných rúk.

§ 80

Návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä

- a) o osobnom stave (o rozvode, o neplatnosti manželstva, o určení, či tu manželstvo je alebo nie je, o určení otcovstva, o osvojení, o spôsobilosti na právne úkony, o vyhlásení za mŕtveho);
- b) o splnení povinnosti, ktorá vyplýva zo zákona, z právneho vzťahu alebo z porušenia práva;
- c) o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

§ 81

(1) Aj bez návrhu môže súd začať konanie vo veciach starostlivosti o maloletých, konanie o spôsobilosti na právne úkony, opatrovnícke konanie, konanie o vyhlásenie za mŕtveho a ďalšie konania, kde to pripúšťa zákon.

(2) O začatí konania bez návrhu vydá predseda senátu uznesenie, ktoré doručí účastníkom do vlastných rúk.

§ 82

(1) Konanie je začaté dňom, keď došiel súdu návrh na jeho začatie alebo keď bolo vydané uznesenie, podľa ktorého sa konanie začína bez návrhu.

(2) Ak konaniu na súde predchádzalo konanie v komisii pre pracovné spory, konanie na súde sa začne tiež dňom, keď postúpená vec došla súdu.

§ 83

Začatie konania bráni tomu, aby o tej istej veci prebiehalo na súde iné konanie.

Miestna príslušnosť

§ 84

Na konanie je príslušný všeobecný súd účastníka, proti ktorému návrh smeruje (odporca), ak nie je ustanovené inak.

§ 85

(1) Všeobecným súdom občana je súd, v obvode ktorého má občan bydlisko, a ak nemá bydlisko, súd, v obvode ktorého sa zdržuje.

(2) Všeobecným súdom organizácie je súd, v obvode ktorého má organizácia sídlo.

(3) Všeobecným súdom štátu je súd, v obvode ktorého nastala skutočnosť, ktorá zakladá uplatnené právo.

§ 86

(1) Ak odporca, ktorý je československým občanom, nemá všeobecný súd v Československej socialistickej republike, je príslušný súd, v obvode ktorého mal tu posledné bydlisko.

(2) Proti tomu, kto nemá iný príslušný súd v Československej socialistickej republike, možno uplatniť majetkové práva na súde, v obvode ktorého má majetok.

(3) Proti cudzej organizácii možno podať návrh aj na súde, v obvode ktorého je v Československej socialistickej republike jej zastupiteľstvo alebo orgán poverený obstarávaním jej hospodárskych vecí.

§ 87

Popri všeobecnom súde odporcu je na konanie príslušný aj súd, v obvode ktorého

- a) má odporca svoje stále pracovisko;
- b) došlo ku skutočnosti, ktorá zakladá právo na náhradu škody;
- c) je sídlo nižšej zložky organizácie, ak sa spor týka tejto nižšej zložky;
- d) je sídlo československej socialistickej organizácie, ktorá uplatňuje práva vzniknuté pri plnení jej úloh, pokiaľ nejde o práva z pracovného pomeru;
- e) je platobné miesto, ak sa uplatňuje právo zo zmenky alebo šeku.

§ 88

Namiesto všeobecného súdu odporcu je na konanie príslušný súd,

- a) v obvode ktorého mali manželia posledné spoločné bydlisko v Československej socialistickej republike, ak ide o rozvod, neplatnosť manželstva alebo o určenie, či tu manželstvo je alebo nie je, ak býva v obvode tohto súdu aspoň jeden z manželov; ak nie je takýto súd, je príslušný všeobecný súd odporcu, a ak nie je ani taký súd, všeobecný súd navrhovateľa;
- b) ktorý rozhodoval o rozvode, ak ide o vyporiadanie manželov po rozvode ohľadne ich bezpodielového spoluvlastníctva alebo iného majetku alebo o zrušenie práva spoločného užívania bytu, prípadne pozemku;
- c) v obvode ktorého má maloletý na základe dohody rodičov alebo rozhodnutia súdu, prípadne iných rozhodujúcich skutočností svoje bydlisko, ak ide o vec starostlivosti o maloletých, o osvojenie alebo o povolenie uzavrieť manželstvo maloletému;
- d) ktorý je všeobecným súdom občana, ak ide o konanie o jeho spôsobilosť na právne úkony; ak je tento občan v psychiatrickej liečebni, súd, v obvode ktorého je liečebňa;
- e) v obvode ktorého má opatrovanec bydlisko, ak ide o opatrovnícku vec alebo o povolenie uzavrieť manželstvo opatrovancovi; ak však ide o opatrovníctvo nad osobami, pobyt ktorých nie je známy alebo ktoré sú neprítomné, je príslušný súd, v obvode ktorého majú tieto osoby majetok;
- f) ktorý bol naposledy v Československej socialistickej republike všeobecným súdom toho, kto má byť vyhlásený za mŕtveho;

- g) v obvode ktorého má sídlo komisia pre pracovné spory, ak malo konanie na súde predchádzať konaniu u tohto orgánu;
- h) v obvode ktorého je nehnuteľnosť, ak sa konanie týka práva k nej, ak nie je daná príslušnosť podľa písm. b);
- ch) v obvode ktorého je štátne notárstvo, na ktorom prebieha konanie o dedičstve, ak ide o rozhodnutie sporu v súvislosti s konaním o dedičstve;
- i) na ktorom sa uskutočňuje výkon rozhodnutia, ak ide o vylúčenie veci z výkonu rozhodnutia.

§ 89

Súd, ktorý je príslušný na konanie o určitej veci, je príslušný aj na konanie o veciach s ňou spojených a o vzájomných návrhoch odporcu, s výnimkou vecí uvedených v § 88.

Účastníci

§ 90

Účastníkmi konania sú navrhovateľ (žalobca) a odporca (žalovaný) alebo tí, ktorých zákon za účastníkov označuje.

§ 91

(1) Ak je navrhovateľov alebo odporcov v jednej veci niekoľko, koná každý z nich sám za seba.

(2) Ak však ide o také spoločné práva alebo povinnosti, že sa rozsudok musí vzťahovať na všetkých účastníkov, ktorí vystupujú na jednej strane, platia úkony jedného z nich i pre ostatných. Na zmenu návrhu, na jeho späťvzatie a na uzavretie zmluvy je však potrebný súhlas všetkých účastníkov, ktorí vystupujú na jednej strane.

§ 92

(1) Na návrh účastníka môže súd pripustiť, aby do konania pristúpil ďalší účastník. Súhlas toho, kto má takto do konania vstúpiť, je potrebný, ak má vystupovať na strane navrhovateľa.

(2) Za súhlasu účastníkov môže súd pripustiť, aby navrhovateľ alebo odporca z konania vystúpil a aby na jeho miesto vstúpil niekto iný. Ak má byť takto zamenený navrhovateľ, treba, aby s tým súhlasil i ten, kto má na jeho miesto vstúpiť.

§ 93

(1) Ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

(2) Do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účasti súd rozhodne len na návrh.

(3) V konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.

§ 94

(1) V konaní, ktoré možno začať i bez návrhu, sú účastníkmi aj tí, o právach alebo povinnostiach ktorých sa má konať. Ak však ide o konanie o neplatnosť manželstva, sú účastníkmi len manželia.

(2) Ak sa niekto z tých, o právach a povinnostiach ktorých sa má konať, nezúčastní konania od jeho začatia, vydá súd, len čo sa o ňom dozvie, uznesenie, ktorým ho priberie do konania ako účastníka.

Úkony účastníkov vo veci samej**§ 95**

(1) Navrhovateľ môže za konania so súhlasom súdu meniť návrh na začatie konania. Zmenený návrh treba ostatným účastníkom doručiť do vlastných rúk, pokiaľ neboli prítomní na pojednávaní, na ktorom došlo k zmene.

(2) Súd nepripustí zmenu návrhu, ak by výsledky doterajšieho konania nemohli byť podkladom pre konanie o zmenenom návrhu alebo ak by zmena návrhu bola v rozpore so záujmom spoločnosti. V takom prípade pokračuje súd v konaní o pôvodnom návrhu po právoplatnosti uznesenia.

§ 96

(1) Navrhovateľ môže so súhlasom súdu vziať za konania návrh na jeho začatie späť, a to sčasti alebo celkom. Ak je návrh účinne vzatý celkom späť, súd konanie zastaví; ak však svoj návrh na začatie konania vzal späť prokurátor alebo národný výbor, pokračuje súd v konaní, ak to navrhne niektorý z účastníkov.

(2) Súd nepripustí späťvzatie návrhu, ak je to v rozpore so záujmom spoločnosti. V takom prípade súd po právoplatnosti uznesenia pokračuje v konaní.

(3) Súhlas súdu nie je potrebný, ak dôjde k späťvzatiu návrhu skôr, ako sa začalo pojednávanie, alebo ak ide o späťvzatie návrhu na rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

§ 97

(1) Odporca môže za konania uplatniť svoje práva proti navrhovateľovi i vzájomným návrhom.

(2) Vzájomný návrh môže súd vylúčiť na samostatné konanie, ak by tu neboli podmienky pre spojenie vecí.

(3) Na vzájomný návrh sa primerane použijú ustanovenia o návrhu na začatie konania, jeho zmene a späťvzati.

§ 98

Vzájomným návrhom je i prejav odporcu, ktorým proti navrhovateľovi uplatňuje svoju pohľadávku na započítanie, ale len pokiaľ navrhuje, aby bolo prisúdené viac, než čo uplatnil navrhovateľ. Inak súd posudzuje taký prejav len ako obranu proti návrhu.

§ 99

(1) Ak to povaha vecí pripúšťa, môžu účastníci skončiť konanie súdnym zmierom. O zmier sa má súd vždy pokúsiť.

(2) Súd rozhodne o tom, či zmier schvaľuje; neschváli ho, ak je v rozpore s právnymi predpismi alebo záujmom spoločnosti. V takom prípade súd po právoplatnosti uznesenia pokračuje v konaní.

(3) Schválený zmier má účinky právoplatného rozsudku. Rozsudkom však môže súd zrušiť uznesenie o schválení zmiernu, ak je zmier podľa hmotného práva neplatný. Návrh možno podať do troch rokov od právoplatnosti uznesenia o schválení zmiernu.

Priebeh konania**§ 100**

(1) Len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá. Pritom sa usiluje predovšetkým o to, aby sa spor vyriešil zmiernu a aby konanie pôsobilo výchovne.

(2) V konaní o rozvod vedie súd manželov k odstráneniu príčin rozvratu a usiluje sa o ich zmierenie.

§ 101

(1) Účastníci sú povinní prispieť k tomu, aby sa dosiahol účel konania najmä tým, že pravdivo a úplne opíšu všetky potrebné skutočnosti, označia dôkazné prostriedky a že dbajú na pokyny súdu.

(2) Súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník neustanoví na súd, možno úkon urobiť v jeho neprítomnosti.

(3) Ak súd vyzve účastníka, aby sa vyjadril o určitom návrhu, ktorý sa týka postupu a vedenia konania, môže pripojiť doložku, že ak sa účastník v určitej lehote nevyjadrí, bude sa predpokladať, že nemá námietky.

§ 102

Ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov, môže súd nariadiť predbežné opatrenie alebo zabezpečiť dôkaz i bez návrhu. Urobí tak senát; predseda senátu tak môže urobiť, len ak tu je nebezpečenstvo z omeškania.

Skúmanie podmienok konania**§ 103**

Kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

§ 104

(1) Ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví. Ak vec nespadá do právomoci súdu, ak má predchádzať iné konanie alebo ak je vecne príslušný iný súd, súd postúpi vec po právoplatnosti uznesenia o zastavení konania príslušnému súdu alebo

inému orgánu; právne účinky spojené s podaním návrhu na začatie konania zostávajú pritom zachované.

(2) Ak ide o nedostatok podmienky konania, ktorý možno odstrániť, súd urobí pre to vhodné opatrenia. Pritom spravidla môže pokračovať v konaní, ale nesmie vydať rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Ak sa nepodarí nedostatok podmienky konania odstrániť, konanie zastaví.

§ 105

(1) Miestnu príslušnosť súd skúma pred tým, než začne konať o veci samej. Neskôr ju skúma len na námietku účastníka, ak je uplatnená pri prvom úkone, ktorý účastníkovi patrí.

(2) Ak súd vysloví, že nie je príslušný, postúpi vec po právoplatnosti tohto uznesenia príslušnému súdu alebo ju za podmienok § 11 ods. 3 predloží Najvyššiemu súdu Československej socialistickej republiky.

(3) Ak súd, ktorému bola vec postúpená, s postúpením nesúhlasí, predloží ju na rozhodnutie, pokiaľ otázku príslušnosti nerozhodol už odvolací súd, svojmu nadriadenému súdu; rozhodnutím tohto súdu je viazaný i súd, ktorý vec postúpil.

§ 106

Len čo sa súd dozvie, že podľa zmluvy má sa vec prejednať v rozhodcovskom konaní pred rozhodcami, nemôže vec ďalej prejednávať, okrem ak by všetci účastníci vyhlásili, že na tejto zmluve netrvali. Ak toto vyhlásenie neurobia, súd konanie zastaví.

Prekážky postupu konania

§ 107

(1) Ak účastník stratí spôsobilosť byť účastníkom konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončilo, súd posúdi podľa povahy veci, či má konanie zastaviť alebo prerušiť alebo či môže v ňom pokračovať.

(2) Konanie súd zastaví najmä vtedy, ak zomrie manžel pred právoplatným skončením konania o rozvod, o neplatnosť manželstva alebo o určenie, či tu manželstvo je alebo nie je, pokiaľ Zákon o rodine nedovoľuje, aby sa v konaní pokračovalo.

(3) Konanie súd preruší najmä vtedy, ak ide o majetkovú vec a navrhovateľ alebo odporca zomrel; v konaní pokračuje s dedičmi účastníka, len čo sa skončí konanie o dedičstve, pokiaľ povaha veci nepripúšťa, aby sa s týmito dedičmi nepokračovalo skôr.

§ 108

Súd zastaví konanie o určenie otcovstva, ak došlo k určeniu otcovstva súhlasným vyhlásením rodičov alebo k nezrušiteľnému osvojeniu dieťaťa.

§ 109

(1) Súd konanie preruší, ak

- a) účastník stratil spôsobilosť konať pred súdom a nie je zastúpený zástupcom s plnomocenstvom pre celé konanie;
- b) rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť.

(2) Pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak

- a) sa účastník nemôže konania zúčastniť pre prekážku trvalejšej povahy alebo preto, že jeho pobyt nie je známy;
- b) zákonný zástupca účastníka zomrel alebo stratil spôsobilosť konať pred súdom;
- c) prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

§ 110

Ak to účastníci zhodne navrhnú alebo ak sa neustanovia bez predchádzajúceho ospravedlnenia na pojednávanie, súd konanie preruší, ak sa to nepriečí účelu konania alebo záujmu spoločnosti. Ak ide o konanie o rozvod, preruší súd v týchto prípadoch konanie vždy.

§ 111

(1) Ak je konanie prerušené, nevykonávajú sa pojednávania a neplynú lehoty podľa tohto zákona. Ak sa v konaní pokračuje, začínajú lehoty plynúť znova.

(2) Ak je konanie prerušené podľa § 109, súd urobí všetky potrebné opatrenia, aby sa odstránili prekážky, ktoré spôsobili prerušenie alebo pre ktoré prerušenie trvá. Len čo odpadne prekážka, pre ktorú sa konanie prerušilo, pokračuje súd v konaní i bez návrhu.

(3) Ak je konanie prerušené podľa § 110, súd v ňom pokračuje na návrh po uplynutí troch mesiacov; s výnimkou konania o rozvod môže súd na návrh pokračovať v konaní i pred uplynutím tejto lehoty, ak sú pre to závažné dôvody. Ak sa návrh na pokračovanie v konaní nepodá do jedného roka, súd konanie zastaví; uznesenie o tom netreba doručovať.

Spojenie vecí

§ 112

(1) V záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie veci, ktoré sa u neho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

(2) Ak sa v návrhu na začatie konania uvádzajú veci, ktoré sa na spojenie nehodia, alebo ak odpadnú dôvody, pre ktoré súd veci spojil, môže súd niektorú vec vylúčiť na samostatné konanie.

§ 113

(1) S konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k maloletým deťom z ich manželstva na čas po rozvode.

(2) S konaním o určenie otcovstva je spojené konanie o výchove a výžive maloletého dieťaťa.

Príprava pojednávania

§ 114

(1) Pojednávanie pripraví predseda senátu tak, aby bolo možné rozhodnúť o veci spravidla na jedinom pojednávaní.

(2) Za tým účelom predseda senátu

- a) spravidla zistí stanovisko odporcu a pokúsi sa prípadne predbežne o zmierné vyriešenie prípadu, pričom môže požiadať o súčinnosť spoločenskú organizáciu;
- b) skúma, či sú splnené podmienky konania, a dbá na odstránenie nedostatkov a neúplností v návrhoch účastníkov;
- c) zabezpečí, aby bolo možné na pojednávaní vykonať potrebné dôkazy, a ak je to účelné, môže vykonať dôkaz prostredníctvom dožiadaného súdu;
- d) robí iné vhodné opatrenia.

Pojednávanie

§ 115

(1) Na prejednanie veci samej nariadi predseda senátu pojednávanie, na ktoré predvolá účastníkov a všetkých, prítomnosť ktorých je potrebná.

(2) Predvolanie sa musí účastníkom doručiť tak, aby mali dostatok času na prípravu, spravidla najmenej päť dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať.

§ 116

(1) Pojednávanie je verejné. Súd dbá na to, aby poskytol občanom čo najširšiu príležitosť účasti na ňom. Vo vhodných prípadoch organizuje účasť na pojednávaní v spolupráci so spoločenskými organizáciami.

(2) Verejnosť možno pre celé pojednávanie alebo pre jeho časť vylúčiť, len keby verejné prejednanie veci ohrozilo štátne, hospodárske alebo služobné tajomstvo, dôležitý záujem účastníkov konania alebo mravnosť. Súd však môže v takom prípade povoliť jednotlivým občanom, aby boli na pojednávaní prítomní, ale musí ich poučiť o trestných následkoch porušenia tajomstva.

(3) Aj keď nebola verejnosť vylúčená, môže súd odoprieť prístup na pojednávanie maloletým a občanom, u ktorých je obava, že by mohli rušiť dôstojný priebeh pojednávaní.

§ 117

(1) Pojednávanie vedie predseda senátu, a to tak, aby prispelo k spravodlivému rozhodnutiu, aby splnilo výchovný účel a aby prebiehalo dôstojne a nerušene. Robí vhodné opatrenia, aby zabezpečil splnenie účelu pojednávaní a úspešné vykonanie dôkazov; dbá pritom aj na to, aby svedkovia, ktorí dosiaľ neboli vylúčení, neboli prítomní na pojednávaní.

(2) Kto nesúhlasí s opatrením predsedu senátu, ktoré urobil na pojednávaní, môže žiadať, aby rozhodol senát.

§ 118

(1) Po začatí pojednávaní účastníci prednesú alebo doplnia svoje návrhy a predseda senátu oznámi výsledky prípravy pojednávaní.

(2) Ďalší priebeh pojednávaní určuje predseda senátu podľa okolností prípadu. S jeho súhlasom môže zástupca kolektívu pracujúcich vyjadriť mienku tohto kolektívu o prejednávaní veci.

(3) Na záver môžu účastníci zhrnúť svoje návrhy a vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci.

§ 119

(1) Pojednávanie môže sa odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie.

(2) Na začiatku nového pojednávania predseda senátu oznámi obsah prednesov a vykonaných dôkazov.

Druhá hlava DOKAZOVANIE

Dôkazná povinnosť

§ 120

(1) Súd dbá na to, aby sa skutočný stav veci zistil čo najúplnejšie. Rozhoduje, ktoré z navrhovaných dôkazov treba vykonať, a vykoná aj iné dôkazy, než sú navrhované.

(2) Účastníci sú povinní označiť dôkazy, ktorými možno objasniť skutočný stav veci.

§ 121

Netreba dokazovať skutočnosti všeobecne známe alebo známe súdu z jeho činnosti, ako aj československé právne predpisy uverejnené alebo oznámené v Zbierke zákonov Československej socialistickej republiky.

Vykonávanie dôkazov

§ 122

(1) Dokazovanie súd vykonáva na pojednávaní.

(2) Ak je to účelné, možno o vykonanie dôkazu dožiadať iný súd alebo predseda senátu môže vykonať dôkaz z poverenia senátu mimo pojednávania. Účastníci majú právo byť prítomní pri takto vykonávanom dokazovaní. Jeho výsledky treba vždy na pojednávaní oznámiť.

(2) Senát môže vždy rozhodnúť, aby sa vykonané dôkazy doplnili alebo pred ním opakovali.

§ 123

Účastníci majú právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali.

§ 124

Dokazovanie treba vykonávať tak, aby sa zachovávalo štátne, hospodárske a služobné tajomstvo a štátom uznávaná povinnosť mlčanlivosti. V týchto prípadoch možno vykonať výsluch len vtedy, ak vyslúchaného oslobodil od povinnosti zachovať tajomstvo alebo mlčanlivosť príslušný orgán alebo ten, v záujme ktorého má túto povinnosť. To platí primerane i tam, kde sa vykonáva dôkaz inak ako výsluchom.

Dôkazné prostriedky

§ 125

Za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť skutočný stav vecí, najmä výsluch svedkov, znalecký posudok, zprávy a vyjadrenia orgánov a organizácií, listiny, ohliadka a výsluch účastníkov. Pokiaľ nie je spôsob vykonania dôkazu predpísaný, určí ho súd.

§ 126

(1) Každý občan je povinný ustanoviť sa na predvolanie na súd a vypovedať ako svedok. Musí vypovedať pravdu a nič nezamlčovať. Výpoveď môže odoprieť len vtedy, keby ňou spôsobil nebezpečenstvo trestného stíhania sebe alebo blízkym osobám; o dôvodnosti odopretia výpovede rozhoduje súd.

(2) Na začiatku výsluchu treba zistiť totožnosť svedka a okolnosti, ktoré môžu mať vplyv na jeho vierohodnosť. Ďalej treba poučiť svedka o význame svedeckej výpovede, o jeho právach a povinnostiach a o trestných následkoch krivej výpovede.

(3) Predseda senátu vyzve svedka, aby súvisle opísal všetko, čo vie o predmete výsluchu. Potom mu kladie otázky potrebné na doplnenie a vyjasnenie jeho výpovede. Otázky môžu dávať i členovia senátu a so súhlasom predsedu senátu i účastníci a znalci.

§ 127

(1) Ak závisí rozhodnutie od posúdenia skutočností, na ktoré treba odborné znalosti, ustanoví súd po vypočutí účastníkov znalca. Súd znalca vyslúchne; znalcovi môže tiež uložiť, aby posudok vypracoval písomne. Ak je ustanovených niekoľko znalcov, môžu podať spoločný posudok. Namiesto výsluchu znalca môže sa súd v odôvodnených prípadoch uspokojiť s písomným posudkom znalca.

(2) Znalecký posudok možno dať preskúmať aj inému znalcovi, vedeckému ústavu alebo inej inštitúcii.

(3) Účastníkovi, prípadne i niekomu inému môže predseda senátu uložiť, aby sa ustanovil k znalcovi, predložil mu potrebné predmety, podal mu potrebné vysvetlenia, podrobil sa lekárskemu vyšetreniu, prípadne krvnej skúške, alebo aby niečo vykonal alebo znášal, ak je to na podanie znaleckého posudku potrebné.

(4) Namiesto posudku znalca možno použiť potvrdenie alebo odborné vyjadrenie príslušného orgánu, o správnosti ktorých nemá súd pochybnosti.

§ 128

(1) Ak to môže prispieť k objasneniu vecí, opýta sa súd národného výboru alebo spoločenskej organizácie na ich stanovisko; národného výboru sa vždy súd opýta na stanovisko, ak ide o posúdenie otázok, ktoré sa týkajú hospodárenia s bytmi.

(2) Orgány a organizácie, i keď sa nezúčastnia konania, sú povinné na dotaz oznámiť súdu písomne alebo prostredníctvom povereného zástupcu skutočnosti, ktoré majú význam pre konanie a rozhodnutie.

§ 129

(1) Dôkaz listinou sa vykoná tak, že ju alebo jej časť na pojednávaní predseda senátu prečíta alebo oznámi jej obsah.

(2) Predseda senátu môže uložiť tomu, kto má listinu potrebnú na dôkaz, aby ju predložil, alebo ju obstará sám od iného súdu, orgánu alebo organizácie.

§ 130

(1) Ohliadka predmetu, ktorý možno dopraviť na súd, vykoná sa na pojednávaní. Za tým účelom môže predseda senátu uložiť tomu, kto má potrebný predmet, aby ho predložil.

(2) Inak sa ohliadka vykonáva na mieste. Treba na ňu predvolať tých, ktorí sa predvolávajú na pojednávanie.

§ 131

(1) Ak súd nariadi ako dôkaz výsluch účastníkov, účastníci sú povinní ustanoviť sa na výsluch; majú vypovedať pravdu a nič nezamlčovať. O tom musia byť poučení.

(2) Ustanovenie § 126 ods. 3 sa tu použije obdobne.

Hodnotenie dôkazov**§ 132**

Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci.

§ 133

Skutočnosť, pre ktorú je v zákone ustanovená domnienka, ktorá pripúšťa dôkaz opaku, má súd za preukázanú, pokiaľ v konaní nevyšiel najavo opak.

§ 134

Listiny vydané československými súdmi alebo inými štátnymi orgánmi v medziach ich právomoci, ako aj listiny, ktoré sú osobitnými predpismi vyhlásené za verejné, potvrdzujú, že ide o nariadenie alebo vyhlásenie orgánu, ktorý listinu vydal, a ak nie je dokázaný opak, i pravdivosť toho, čo sa v nich osvedčuje alebo potvrdzuje.

§ 135

(1) Súd je viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, prečin alebo priestupok a kto ho spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave.

(2) Inak otázky, o ktorých patrí rozhodnúť inému orgánu, môže súd posúdiť sám. Ak však bolo o takejto otázke vydané príslušným orgánom rozhodnutie, súd z neho vychádza.

§ 136

Ak možno výšku nárokov zistiť len s nepomernými ťažkosťami alebo ak ju nemožno zistiť vôbec, určí ju súd podľa svojej úvahy.

Tretia hlava TROVY KONANIA

Druhy trov konania

§ 137

Trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

§ 138

(1) Na návrh môže predseda senátu priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak nerozhodne predseda senátu inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť; poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú.

(2) Priznané oslobodenie predseda senátu kedykoľvek za konania odníme, prípadne i so spätnou účinnosťou, ak sa do právoplatného skončenia konania ukáže, že pomery účastníka oslobodenie neodôvodňujú, prípadne neodôvodňovali.

(3) Ak bol účastníkovi oslobodenému od súdnych poplatkov ustanovený zástupca, vzťahuje sa oslobodenie v rozsahu, v akom bolo priznané, i na hotové výdavky zástupcu a na odmenu za zastupovanie.

§ 139

(1) Svedkovia majú právo na náhradu hotových výdavkov a ušlého zárobku (svedočné). Toto právo zaniká, ak sa neuplatní do troch dní od výsluchu alebo odo dňa, keď bolo svedkovi oznámené, že k výsluchu nedôjde. O tom súd musí svedka poučiť.

(2) Ak bol podaný znalecký posudok, vzniká právo na náhradu hotových výdavkov a na odmenu (znalečné). Osobitný zákon ustanovuje, komu sa znalečné vypláca.

(3) Ten, komu súd uložil pri dokazovaní nejakú povinnosť, najmä aby predložil listinu, má tie isté práva ako svedok, ak nie je účastníkom. Musí ich uplatniť za tých istých podmienok ako svedok.

Platenie trov konania

§ 140

(1) Každý účastník platí trovy konania, ktoré vznikajú jemu osobne, a trovy svojho zástupcu. Spoločné trovy platia účastníci podľa pomeru účasti na veci a na konaní.

(2) Ak sa konania zúčastní prokurátor, národný výbor alebo spoločenská organizácia, platia svoje hotové výdavky.

(3) Ak je za zástupcu ustanovený advokát, platí jeho hotové výdavky advokátska organizácia.

§ 141

(1) Súd môže uložiť účastníkovi, u ktorého nie sú podmienky pre oslobodenie od súdnych poplatkov, aby zložil preddavok na trovy dôkazu, ktorý navrhol alebo ktorý nariadil súd o skutočnostiach ním uvedených alebo v jeho záujme.

(2) Trovy dôkazov, ktoré nie sú kryté preddavkom, ako aj hotové výdavky ustanoveného zástupcu, ktorý nie je advokátom, a trovy spojené s tým, že účastník koná vo svojej materčine, platí štát.

Náhrada trov konania**§ 142**

(1) Účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

(2) Ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

(3) Aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatrnej časti alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu.

§ 143

Odporca, ktorý nemal úspech vo veci, má právo na náhradu trov konania proti navrhovateľovi, ak svojím správaním nedal príčinu na podanie návrhu na začatie konania.

§ 144

Účastníci nemajú právo na náhradu trov konania o rozvod alebo neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je. Súd však môže priznať i náhradu týchto trov alebo ich častí, ak to odôvodňujú okolnosti prípadu alebo pomery účastníkov.

§ 145

Účastníkovi, ktorému súd prizná náhradu trov konania, prizná aj náhradu trov predbežného opatrenia a zabezpečenia dôkazov.

§ 146

(1) Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie

- a) mohlo sa začať i bez návrhu;
- b) skončilo sa zmloukou, pokiaľ v ňom nebolo o náhrade trov dojednané niečo iné;
- c) bolo zastavené.

(2) Ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

§ 147

(1) Účastníkovi alebo jeho zástupcovi môže súd uložiť, aby uhradili trovy konania, ktoré by inak neboli vznikli, ak ich spôsobili svojím zavinením alebo ak tieto trovy vznikli náhodou, ktorá sa im prihodila; ak tieto trovy spôsobil advokát, uloží súd ich náhradu advokátskej organizácii.

(2) Súd môže uložiť svedkom, znalcom alebo tým, ktorí pri dokazovaní mali nejakú povinnosť, ak zavinieli trovy konania, ktoré by inak neboli vznikli, aby ich nahradili účastníkom.

§ 148

(1) Štát má podľa výsledkov konania proti účastníkom právo na náhradu trov konania, ktoré platil, pokiaľ u nich nie sú predpoklady pre oslobodenie od súdnych poplatkov.

(2) Súd môže uložiť svedkom, znalcom alebo tým, ktorí pri dokazovaní mali nejakú povinnosť, aby nahradili štátu trovy konania, ktoré by inak neboli vznikli, ak ich zavinieli.

§ 149

(1) Ak účastníka, ktorému bola prisúdená náhrada trov, zastupoval advokát, je ten, ktorému bola uložená náhrada trov konania, povinný ju zaplatiť advokátskej organizácii.

(2) Ak má účastník zastúpený ustanoveným advokátom právo na náhradu trov konania, prizná súd advokátskej organizácii aj odmenu za zastupovanie.

§ 150

Ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať.

Rozhodnutie o trovách konania**§ 151**

(1) O povinnosti na náhradu trov konania rozhoduje súd bez návrhu, a to spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie na ňom končí. O právach podľa § 139 rozhoduje predseda senátu.

(2) Aj keď sa o náhrade trov konania rozhodlo samostatným uznesením, plynie lehota na plnenie vždy až od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa náhrada trov konania priznala.

(3) Trovy konania určí súd podľa sadzobníkov a podľa zásad platných pre náhradu mzdy a hotových výdavkov. Určiť výšku trov môže i predseda senátu až v písomnom vyhotovení rozhodnutia.

Štvrtá hlava**ROZHODNUTIE****Rozsudok****§ 152**

(1) Rozsudkom rozhoduje súd o veci samej.

(2) Rozsudkom má sa rozhodnúť o celej prejednáwanej veci. Ak je to však účelné, môže súd rozsudkom rozhodnúť najskôr len o jej časti alebo len o jej základe.

§ 153

(1) Súd rozhoduje na základe skutočného stavu veci.

(2) Súd môže prekročiť návrhy účastníkov a prisúdiť viac, než čoho sa domáhajú, iba vtedy, ak sa konanie mohlo začať aj bez návrhu alebo ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkmi.

§ 154

(1) Pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

(2) Ak ide o opakujúce sa dávky, možno uložiť povinnosť i na plnenie dávok, ktoré sa stanú zročnými len v budúcnosti.

§ 155

Obsah rozhodnutia vo veci samej vysloví súd vo výroku rozsudku. Vo výroku rozhodne tiež o povinnosti na náhradu trov konania, pokiaľ sa o nej nerozhoduje samostatne.

§ 156

(1) Rozsudok sa vyhlasuje vždy verejne; vyhlasuje ho predseda senátu v mene republiky. Uvedie pritom výrok rozsudku spolu s odôvodnením a poučením o odvolaní a o možnosti výkonu rozhodnutia.

(2) Rozsudok sa vyhlasuje spravidla hneď po skončení konania, ktoré rozsudku predchádzalo; ak to nie je možné, súd na vyhlásenie rozsudku odročí konanie najdlhšie na tri dni. Ustanovenie § 119 ods. 2 sa v tomto prípade nepoužije,

(3) Len čo súd vyhlási rozsudok, je ním viazaný.

§ 157

(1) V písomnom vyhotovení rozsudku sa po slovách „V mene republiky“ uvedie označenie súdu, mená a priezviská sudcov, presné označenie účastníkov, mená ich zástupcov, účasť prokurátora, národného výboru alebo spoločenskej organizácie, označenie prejednávanej veci, znenie výroku, odôvodnenie, poučenie o odvolaní, poučenie o možnosti výkonu rozhodnutia a deň a miesto vyhlásenia.

(2) V odôvodnení rozsudku uvedie súd podstatný obsah prednesov, stručne a jasne vyloží, ktoré skutočnosti má preukázané a ktoré nie, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov spravoval, prečo nevykonal i ďalšie dôkazy, a posúdi zistený skutkový stav podľa príslušných ustanovení, ktoré použil.

(3) V záujme výchovného pôsobenia rozsudku dbá súd na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé a zaoberalo sa i príčinami sporu.

§ 158

(1) Písomné vyhotovenie rozsudku podpisuje predseda senátu. Ak ho nemôže podpísať, podpíše ho iný člen senátu a dôvod sa na písomnom vyhotovení poznamená.

(2) Rovnopis písomného vyhotovenia rozsudku sa doručuje účastníkovi, prípadne ich zástupcom do vlastných rúk.

§ 159

(1) Doručený rozsudok, ktorý už nemožno napadnúť odvolaním, je právoplatný.

(2) Výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre účastníkov a pre všetky orgány; ak je ním rozhodnuté o osobnom stave, je záväzný pre každého.

(3) Len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova.

§ 160

(1) Ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť lehotu dlhšiu alebo určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí.

(2) Ak súd odsúdil na opakujúce sa plnenie v budúcnosti zročných dávok, treba ich plniť, len čo sa podľa rozsudku stanú zročnými.

(3) Ak súd odsúdil na vysťahovanie z bytu, za ktorý treba poskytnúť náhradu, účastník je povinný vysťahovať sa, len až mu bude pridelený náhradný byt, prípadne náhradné ubytovanie tam, kde stačí poskytnúť náhradné ubytovanie.

§ 161

(1) Rozsudok je vykonateľný, len čo uplynie lehota na plnenie.

(2) Ak nie je v rozsudku uložená povinnosť na plnenie, je rozsudok vykonateľný, len čo nadobudol právoplatnosť.

(3) Právoplatné rozsudky ukladajúce vyhlásenie vôle nahradzujú toto vyhlásenie.

§ 162

(1) Pri rozsudkoch predbežne vykonateľných plynie lehota na plnenie od ich doručenia.

(2) Predbežne vykonateľné sú rozsudky odsudzujúce na plnenie výživného alebo pracovnej odmeny za posledné tri mesiace pred vyhlásením rozsudku.

(3) Na návrh môže súd predbežnú vykonateľnosť rozsudku vysloviť, a to vo výroku rozsudku, ak by inak účastníkovi hrozilo nebezpečenstvo ťažko nahraditeľnej alebo značnej ujmy.

§ 163

(1) Rozsudok odsudzujúci na plnenie v budúcnosti zročných dávok alebo na plnenie v splátkach možno na návrh zmeniť, ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov.

(2) Rozsudky o výchove a výžive maloletých detí a o obmedzení rodičovských práv možno zmeniť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

§ 164

Predseda senátu opraví v rozsudku kedykoľvek i bez návrhu chyby v písaní a počítaní, ako aj iné zrejme nesprávnosti. Ak sa oprava týka výroku rozhodnutia, vydá o tom predseda senátu opravné

uznesenie, ktoré doručí účastníkom; pritom môže odložiť vykonateľnosť rozsudku na čas, pokiaľ opravné uznesenie nenadobudne právoplatnosť.

§ 165

(1) Pokiaľ nemá odôvodnenie rozsudku podklad v zistení skutkového stavu, môže účastník pred tým, ako rozsudok nadobudne právoplatnosť, navrhnúť, aby odôvodnenie bolo opravené.

(2) Ak súd prvého stupňa nevyhovie návrhu, predloží vec odvolaciemu súdu, ktorý o oprave rozhodne.

(3) O oprave dôvodov rozhoduje senát uznesením. Pojednávanie netreba nariaďovať.

§ 166

(1) Ak nerozhodol súd v rozsudku o niektorej časti predmetu konania, o trovách konania alebo o predbežnej vykonateľnosti, môže účastník do pätnástich dní od doručenia rozsudku navrhnúť jeho doplnenie. Súd môže rozsudok, ktorý nenadobudol právoplatnosť, doplniť aj bez návrhu.

(2) Doplnenie urobí súd dopĺňacím rozsudkom, pre ktorý platia obdobne ustanovenia o rozsudku. Ak súd nevyhovie návrhu účastníka na doplnenie rozsudku, uznesením návrh zamietne.

(3) Návrh na doplnenie sa netýka právoplatnosti ani vykonateľnosti výrokov pôvodného rozsudku.

Uznesenie

§ 167

(1) Ak zákon neustanovuje inak, rozhoduje súd uznesením. Uznesením sa rozhoduje najmä o podmienkach konania, o zastavení alebo prerušení konania, o zmene návrhu, o späťvzatí návrhu, o zmieri, o trovách konania, ako aj o veciach, ktoré sa týkajú vedenia konania.

(2) Ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

§ 168

(1) Uznesenie vyhlasuje predseda senátu prítomným účastníkom.

(2) Uznesenie súd doručí účastníkom, ak je proti nemu odvolanie alebo ak to je pre vedenie konania potrebné alebo ak ide o uznesenie, ktorým sa účastníkom ukladá nejaká povinnosť.

§ 169

(1) V písomnom vyhotovení uznesenia sa uvedie, ktorý súd ho vydal, ďalej označenie účastníkov a veci, výrok, odôvodnenie, poučenie o odvolaní a deň a miesto vydania uznesenia.

(2) Písomné vyhotovenie uznesenia, ktorým sa celkom vyhovuje návrhu, ktorému nikto neodporoval, alebo uznesenia, ktoré sa týka vedenia konania, nemusí obsahovať odôvodnenie.

(3) Ak sa uznesenie nedoručuje, stačí v písomnom vyhotovení uviesť výrok a deň vydania.

§ 170

(1) Súd je viazaný uznesením, len čo ho vyhlásil; ak nedošlo k vyhláseniu, len čo bolo doručené, a ak netreba doručovať, len čo bolo vyhotovené.

(2) Uznesením, ktorým sa upravuje vedenie konania, nie je však súd viazaný.

§ 171

(1) Lehota na plnenie začína plynúť od doručenia uznesenia; jej uplynutím je uznesenie vykonateľné.

(2) Ak nebola v uznesení uložená povinnosť na plnenie, je uznesenie vykonateľné, len čo bolo doručené, a ak netreba doručovať, len čo bolo vyhlásené alebo vyhotovené.

(3) Ak je uznesenie podľa zákona alebo podľa rozhodnutia súdu vykonateľné až po právoplatnosti, plynie lehota na plnenie až od právoplatnosti uznesenia.

Platobný rozkaz**§ 172**

(1) Predseda senátu môže vydať bez vypočutia odporcu platobný rozkaz, ak o to požiada navrhovateľ, ktorý uplatňuje právo na zaplatenie peňažnej sumy neprevyšujúcej 5 000 Kčs alebo právo na zaplatenie peňažnej sumy, ktorá sa opiera o výpis z kníh tuzemského peňažného ústavu, ak vyplýva uplatnené právo zo skutočností uvedených navrhovateľom. V platobnom rozkaze odporcovi uloží, aby do pätnástich dní od doručenia platobného rozkazu navrhovateľovi zaplatil uplatnenú pohľadávku a trovy konania alebo aby v tej istej lehote podal odpor na súde, ktorý vydal platobný rozkaz.

(2) Platobný rozkaz nemožno vydať

- a) ak ide o vec, v ktorej má konať a rozhodovať senát;
- b) ak nie je známy pobyt odporcu alebo keby sa mal platobný rozkaz doručiť do cudziny;
- c) ak nie je k návrhu priložený doklad o tom, že odporca bol o zaplatení upomenutý.

(3) Ak predseda senátu nevydá platobný rozkaz, nariadi pojednávanie.

§ 173

(1) Platobný rozkaz treba doručiť odporcovi do vlastných rúk, náhradné doručenie je vylúčené.

(2) Ak platobný rozkaz nemožno doručiť, predseda senátu ho uznesením zruší.

§ 174

(1) Platobný rozkaz, proti ktorému nebol podaný odpor, má účinky právoplatného rozsudku.

(2) Ak odporca podá včas odpor, zrušuje sa tým celý platobný rozkaz a predseda senátu nariadi pojednávanie. Opravným prostriedkom len proti výroku o trovách konania je však i tu odvolanie.

(3) Neskoro podaný odpor predseda senátu uznesením zamietne; pre nedostatok odôvodnenia nemožno odpor zamietnuť.

§ 175

(1) Ak navrhovateľ predloží v prvopise zmenku alebo šek, o pravosti ktorých niet dôvodu pochybovať, a ďalšie listiny potrebné na uplatnenie práva, predseda senátu vydá na jeho návrh zmenkový (šekový) platobný rozkaz, v ktorom odporcovi uloží, aby do troch dní zaplatil požadovanú sumu a trovy konania alebo aby v tej istej lehote podal námietky, v ktorých musí uviesť všetko, čo proti platobnému rozkazu namieta. Zmenkový (šekový) platobný rozkaz musí sa doručiť do vlastných rúk odporcu. Ak nemožno návrhu na vydanie platobného rozkazu vyhovieť, nariadi predseda senátu pojednávanie.

(2) Ak odporca nepodá včas námietky alebo ak ich vezme späť, má zmenkový (šekový) platobný rozkaz účinky právoplatného rozsudku. Neskoro podané námietky alebo námietky, ktoré neobsahujú odôvodnenie, predseda senátu zamietne.

(3) Ak odporca podá včas námietky, predseda senátu nariadi na ich prejednanie pojednávanie; na námietky podané neskôr však už nemožno prihliadať. V rozsudku súd vysloví, či zmenkový (šekový) platobný rozkaz ponecháva v platnosti alebo či ho zrušuje a v akom rozsahu. Opravným prostriedkom len proti výroku o trovách konania je odvolanie.

Piata hlava**OSOBITNÉ USTANOVENIA****Starostlivosť súdu o maloletých****§ 176**

(1) Vo veciach starostlivosti o maloletých rozhoduje senát o výchove a výžive maloletých detí, o styku rodičov s nimi, o obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv, o schválení dôležitých úkonov maloletého a o veciach maloletého, o ktorých sa rodičia nemôžu dohodnúť.

(2) O ostatných veciach starostlivosti o maloletých, najmä o ustanovení opatrovníka, o opatreniach pri dohľade na činnosť opatrovníka a pri správe majetku takto zastúpeného maloletého, ako aj o bežných opatreniach, týkajúcich sa starostlivosti o maloletého, rozhoduje predseda senátu.

(3) Vo veciach starostlivosti o maloletých rozhoduje senát aj o predĺžení ústavnej výchovy po dosiahnutí plnoletosti a o zrušení takéhoto opatrenia.

§ 177

(1) Ak nie je príslušný súd známy alebo ak nemôže včas zakročiť, zakročí súd, v obvode ktorého sa maloletý zdržuje. Len čo je to však možné, postúpi vec príslušnému súdu.

(2) Ak sa zmenia okolnosti, podľa ktorých sa posudzuje príslušnosť, môže príslušný súd preniesť svoju príslušnosť na iný súd, ak je to v záujme maloletého. Ak tento súd nesúhlasí s prenesením príslušnosti, rozhodne jeho nadriadený súd.

§ 178

(1) Súd vedie rodičov, prípadne opatrovníkov maloletých k riadnemu plneniu povinností pri starostlivosti o maloletého. Vybavuje podnety a upozornenia občanov a organizácií ohľadne výchovy maloletého a robí vhodné opatrenia.

(2) O vhodnosti a účelnosti navrhnutých alebo zamýšľaných opatrení súd spravidla zistí názor národného výboru, spoločenskej organizácie alebo aj jednotlivých občanov, ktorí sú oboznámení s pomermi. Ak je to vhodné, vyslúchne o nich aj maloletého.

§ 179

Ak je pre platnosť právneho úkonu, ktorý urobil zákonný zástupca za maloletého, potrebné schválenie súdu, súd ho schváli, ak je to v záujme maloletého.

§ 180

(1) Súdom ustanovený opatrovník maloletého zloží do rúk predsedu senátu sľub, že bude riadne vykonávať svoje povinnosti a že bude pritom dbať na pokyny súdu. Po zložení sľubu mu predseda senátu vydá listinu obsahujúcu poverenie na výchovu a zastupovanie dieťaťa a vymedzenie rozsahu práv a povinností vyplývajúcich z tohto poverenia.

(2) Súd dohliada na správu majetku maloletého zastúpeného opatrovníkom a robí potrebné a vhodné opatrenia na zistenie a zabezpečenie jeho majetku.

(3) Opatrovník predloží súdu po skončení zastupovania záverečný účet zo správy majetku; súd mu môže tiež uložiť, aby mu počas zastupovania podával pravidelné zprávy o svojej činnosti.

Konanie o osvojenie

§ 181

(1) Účastníkmi konania sú osvojované dieťa, jeho rodičia, osvojiteľ a jeho manžel.

(2) Rodičia osvojovaného dieťaťa však nie sú účastníkmi konania, ak sú pozbavení rodičovských práv alebo ak nemajú spôsobilosť na právne úkony, ako aj v prípadoch, keď na osvojenie nie je potrebný ich súhlas, hoci sú zákonnými zástupcami osvojovaného dieťaťa.

(3) Manžel osvojiteľa nie je účastníkom konania, ak nie je na osvojenie potrebný jeho súhlas.

§ 182

(1) Osvojované dieťa súd vyslúchne, len ak toto dieťa je schopné pochopiť význam osvojenia a výsluch nie je v rozpore s jeho záujmom. Ak sa nemá osvojované dieťa vyslúchnuť, nepredvoláva sa na pojednávanie.

(2) Ostatných účastníkov musí súd vždy vyslúchnuť, a to podľa možnosti osobne.

§ 183

(1) Na základe lekárskeho vyšetrenia súd zistí, či sa zdravotný stav osvojovaného dieťaťa i osvojiteľa neprieči účelu osvojenia. S výsledkami vyšetrenia súd oboznámi účastníkov.

(2) Účastníkov súd poučí o význame osvojenia z hľadiska záujmu spoločnosti i z hľadiska záujmu osvojovaného dieťaťa, ako aj o tom, aké povinnosti má osvojiteľ.

§ 184

V rozsudku, ktorým sa vyslovuje osvojenie, súd uvedie i priezvisko, ktoré bude osvojenec mať.

§ 185

O zrušení osvojenia platia primerane ustanovenia § 181 až 184. Návrh však môže podať aj osvojenec.

Konanie o spôsobilosti na právne úkony**§ 186**

(1) Návrh na začatie konania o spôsobilosti na právne úkony (pozbavenie, obmedzenie alebo vrátenie spôsobilosti na právne úkony) môže podať aj zdravotnícke zariadenie, ktoré je v takom prípade účastníkom konania.

(2) Ak nepodal návrh na začatie konania štátny orgán alebo zdravotnícke zariadenie, môže súd uložiť navrhovateľovi, aby do primeranej lehoty predložil lekárske vysvedčenie o duševnom stave vyšetrovaného; ak sa v tejto lehote nepredložilo lekárske vysvedčenie, súd zastaví konanie.

(3) Návrh na vrátenie spôsobilosti na právne úkony môže podať i ten, kto bol pozbavený spôsobilosti na právne úkony. Ak však súd jeho návrh zamietol a ak nemožno očakávať zlepšenie jeho stavu, môže súd rozhodnúť, že mu toto právo po primeraný čas, najdlhšie však po dobu troch rokov, nepatrí.

§ 187

(1) Tomu, o ktorého spôsobilosti na právne úkony ide, ustanoví predseda senátu opatrovníka pre konanie.

(2) Od výsluchu vyšetrovaného môže súd upustiť, ak nemožno tento výsluch vykonať vôbec alebo bez ujmy na zdravotnom stave vyšetrovaného.

(3) O zdravotnom stave vyšetrovaného súd vyslúchne vždy znalca. Na návrh znalca môže súd nariadiť, aby vyšetrovaný bol po čas najviac troch mesiacov vyšetrovaný v zdravotníckom zariadení, ak je to nevyhnutne potrebné na vyšetrenie zdravotného stavu.

§ 188

(1) Ak sú síce podmienky pre obmedzenie spôsobilosti na právne úkony pre nadmerné užívanie alkoholických nápojov alebo omamných prostriedkov či jedov, ale ak možno očakávať, že sa stav vyšetrovanéholepší, môže súd prerušiť konanie na čas, ktorý zároveň určí; pritom môže rozhodnúť, že vyšetrovaný je povinný podrobiť sa potrebnému liečeniu.

(2) Pred uplynutím určeného času pokračuje súd v konaní len vtedy, ak sa ukáže, že nedochádza k zlepšeniu.

§ 189

(1) Z dôvodov vhodnosti nemusí predseda senátu nariadovať pojednávanie.

(2) Súd môže rozhodnúť, že upustí od doručenia rozhodnutia o spôsobilosti na právne úkony, ak by doručenie mohlo na adresáta pre jeho duševnú poruchu pôsobiť nepriaznivo alebo ak adresát nie je schopný význam rozhodnutia pochopiť.

§ 190

Vydaný rozsudok súd zruší, ak sa neskôr ukáže, že pre pozbavenie alebo obmedzenie spôsobilosti na právne úkony neboli podmienky.

§ 191

(1) Trovy konania platí štát. Ak to možno spravodlivo žiadať, prizná súd štátu ich náhradu proti tomu, o ktorého spôsobilosť na právne úkony v konaní šlo.

(2) Ten, kto podá zjavne bezdôvodný návrh na pozbavenie alebo obmedzenie spôsobilosti na právne úkony, je povinný nahradiť ujmy, ktoré vyšetrovanému, jeho zástupcovi a štátu konaním vznikli.

Opatrovnícke konanie**§ 192**

(1) Predseda senátu je povinný postarať sa o to, aby bol ustanovený opatrovník osobám, ktoré ho podľa zákona musia mať.

(2) V uznesení, ktorým súd ustanovuje opatrovníka, uvedie i rozsah opatrovníckych práv a povinností.

§ 193

Ustanovenia § 176 až 180, pokiaľ sa vzťahujú na opatrovníctvo nad maloletým, platia tu obdobne.

Konanie o povolenie uzavrieť manželstvo**§ 194**

(1) O povolení uzavrieť manželstvo rozhoduje súd na návrh, na ktorý je oprávnený ten, kto hodlá uzavrieť manželstvo.

(2) Ten, kto hodlá uzavrieť manželstvo, a jeho zákonní zástupcovia sú účastníkmi konania. Pred rozhodnutím treba vyslychnúť toho, kto hodlá uzavrieť manželstvo, v neprítomnosti iných osôb o tom, či skutočne chce vstúpiť do manželstva, a vyslychnúť i toho, s kým sa má manželstvo uzavrieť.

(3) Rozsudok, ktorým sa povoľuje uzavrieť manželstvo, musí obsahovať i presné označenie toho, s kým sa má manželstvo uzavrieť.

Konanie o vyhlásenie za mŕtveho**§ 195**

(1) Návrh môže podať, kto má na veci právny záujem.

(2) Ak súd uzná, že podľa údajov návrhu tu sú podmienky pre vyhlásenie nezvestného za mŕtveho, ustanoví nezvestnému opatrovníka.

§ 196

(1) Súd vyhláškou alebo iným vhodným spôsobom vyzve nezvestného, aby sa do jedného roka prihlásil, a každého, kto o ňom vie, aby o ňom podal v tej istej lehote zprávu súdu alebo opatrovníkovi, prípadne zástupcovi nezvestného, uvedenému vo vyhláške. Zároveň súd vykoná všetky potrebné vyšetrenia o nezvestnom.

(2) Vo vyhláške súd uvedie podstatné okolnosti prípadu a oznámi, že po uplynutí lehoty uvedenej vo vyhláške rozhodne o vyhlásení za mŕtveho, ak sa nezvestný neprihlási alebo ak nedôjde zpráva o tom, že je nažive. Lehotu určí súd na jeden rok od uverejnenia vyhlášky. Vo vyhláške treba uviesť deň, kedy sa lehota končí.

§ 197

Ak súd zistí počas konania, že nie sú splnené podmienky vyhlásenia za mŕtveho, zastaví konanie.

§ 198

Po uplynutí lehoty určenej vo vyhláške vydá súd rozsudok o vyhlásení za mŕtveho. Uvedie v ňom deň, ktorý platí za deň smrti nezvestného, prípadne deň, ktorý nezvestný neprežil.

§ 199

(1) Ak súd zistí, že ten, kto bol vyhlásený za mŕtveho, je nažive alebo žil v deň, od ktorého dosiaľ neuplynul čas primeraný na to, aby nezvestný mohol byť vyhlásený za mŕtveho, zruší svoje rozhodnutie o vyhlásení za mŕtveho.

(2) Na návrh účastníka alebo prokurátora súd opraví deň, ktorý je uvedený v jeho rozhodnutí ako deň smrti, ak dodatočne zistí, že ten, kto bol vyhlásený za mŕtveho, zomrel iného dňa alebo sa toho dňa nemohol dožiť, alebo ho prežil.

§ 200

Ak je isté, že občan zomrel, ale jeho smrť nemožno preukázať ustanoveným spôsobom, súd vydá rozhodnutie, ktorým vyhlási občana za mŕtveho.

**ŠTVRTÁ ČASŤ
OPRAVNÉ PROSTRIEDKY****Prvá hlava
ODVOLANIE****Podanie odvolania****§ 201**

Odvolaním možno napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa, pokiaľ to zákon nevyklučuje.

§ 202

(1) Odvolanie nie je prípustné proti uzneseniu, ktorým

- a) sa upravuje vedenie konania;
- b) bol na konanie pribratý ďalší účastník;

- c) sa začalo konanie bez návrhu;
- d) sa vrátilo podanie na opravu;
- e) sa odpustilo zmeškanie lehoty;
- f) sa pripustila zmena návrhu alebo späťvzatie návrhu;
- g) sa rozhodlo o svedočnom alebo o nárokoch podľa § 139 ods. 3;
- h) bol schválený zmier.

(2) Odvolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

§ 203

Odvolanie môže podať účastník, ako aj prokurátor, národný výbor a spoločenská organizácia.

§ 204

(1) Odvolanie sa podáva do pätnástich dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, plynie táto lehota znovu od doručenia opravného uznesenia. Prokurátor, národný výbor alebo spoločenská organizácia, ak dosiaľ nevstúpili do konania, môžu podať odvolanie, dokiaľ plynie lehota niektorému z účastníkov.

(2) Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané po uplynutí pätnásťdňovej lehoty preto, že sa odvolateľ spravoval nesprávnym poučením súdu o odvolaní. Ak rozhodnutie neobsahuje poučenie o odvolaní alebo ak obsahuje nesprávne poučenie o tom, že odvolanie nie je prípustné, možno podať odvolanie do troch mesiacov od doručenia.

(3) Odpustenie zmeškania lehoty na odvolanie nie je prípustné, ak ide o odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo vyslovené, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je. V týchto prípadoch neplatí tiež ustanovenie odseku 2 druhej vety.

§ 205

(1) V odvolaní má sa popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v čom sa vidí nesprávnosť tohto rozhodnutia alebo postupu súdu a čoho sa odvolateľ domáha.

(2) V odvolaní možno uviesť nové skutočnosti a dôkazy.

§ 206

(1) Ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd.

(2) Ak sa však rozhodlo o niekoľkých právach so samostatným skutkovým základom alebo ak sa rozhodnutie týka niekoľkých účastníkov, z ktorých každý koná v konaní sám za seba (§ 91 ods. 1), a odvolanie sa výslovne vzťahuje len na niektoré práva alebo na niektorých účastníkov, nie je právoplatnosť výroku, ktorý nie je napadnutý, odvolaním dotknutá. To neplatí v prípadoch, keď od rozhodnutia o napadnutom výroku je závislý výrok, ktorý odvolaním nebol výslovne dotknutý, alebo ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkmi.

(3) Právoplatnosť ostatných výrokov nie je dotknutá aj vtedy, ak odvolanie smeruje len proti výroku o trovách konania, o príslušenstve pohľadávky, o jej zročnosti alebo o predbežnej vykonateľnosti rozsudku.

Vzdanie sa odvolania a jeho späťvzatie

§ 207

(1) Vzdať sa odvolania možno len voči súdu, a to až po vyhlásení rozhodnutia.

(2) Dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Odvolací súd vždy rozhodne, či späťvzatie odvolania pripúšťa; nepripustí ho, ak sa prieči právnym predpisom alebo záujmom spoločnosti. Ak niekto vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova.

§ 208

Ak je návrh na začatie konania vzatý späť, keď už rozhodol súd prvého stupňa, ale jeho rozhodnutie nie je dosiaľ právoplatné, rozhoduje o pripustení späťvzatia odvolací súd. Ak je návrh vzatý späť účinne, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvého stupňa a zastaví konanie.

Úkony súdu prvého stupňa

§ 209

Predseda senátu súdu prvého stupňa dbá na odstránenie väd odvolania. Ak sa mu nepodarí vadu odstrániť alebo ak má za to, že odvolanie je podané oneskorene alebo tým, kto naň nie je oprávnený, alebo že nie je prípustné, predloží vec po uplynutí odvolacej lehoty so správou o tom odvolaciemu súdu.

§ 210

(1) Ak nejde o prípad uvedený v § 209, doručí predseda senátu odvolanie, ktoré smeruje proti rozsudku, ostatným účastníkom.

(2) Ak je to potrebné, predseda senátu vyšetrí, či sú splnené podmienky konania, obstará zprávy a listiny, ktorých sa odvolateľ dovoľáva, a vykoná aj iné podobné vyšetrenia.

(3) Len čo všetkým účastníkom uplynie lehota na podanie odvolania a len čo sa vykonajú vyšetrenia podľa odseku 2, predloží predseda senátu vec odvolaciemu súdu.

§ 210a

Uznesenie o povinnosti zaplatiť súdny poplatok alebo uznesenie, z ktorého nenadobudla dosiaľ práva iná osoba ako odvolateľ, alebo uznesenie, ktorým bolo uložené poriadkové opatrenie (§ 53), môže na odvolanie zmeniť priamo súd prvého stupňa, pokiaľ odvolaniu v celom rozsahu vyhovie.

Konanie na odvolacom súde

§ 211

Pre konanie na odvolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa, pokiaľ nie je ustanovené niečo iné.

§ 212

(1) Odvolací súd prejedná vec v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha preskúmania rozhodnutia. Týmto rozsahom nie je viazaný

a) vo veciach, v ktorých možno začať konanie bez návrhu,

- b) v prípadoch, keď od rozhodnutia o napadnutom výroku je závislý výrok, ktorý odvolaním nebol dotknutý,
- c) v prípadoch, keď ide o také spoločné práva alebo povinnosti, že sa rozhodnutie musí vzťahovať na všetkých účastníkov, ktorí vystupujú na jednej strane, a kde platia úkony jedného z nich aj pre ostatných (§ 91 ods. 2), hoci odvolanie podal len niektorý z účastníkov,
- d) ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkmi.

(2) Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliada odvolací súd len potiaľ, pokiaľ mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

(3) Odvolací súd môže rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušiť, aj keď sa navrhuje jeho zmena, a naopak.

(4) Účastníci môžu odvolacie návrhy i odvolacie dôvody bez súhlasu súdu meniť.

§ 213

(1) Odvolací súd nie je viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvého stupňa.

(2) Odvolací súd môže opakovať dokazovanie alebo ho i doplniť, ak nejde o rozsiahlejšie doplnenie a ak ho možno vykonať bez prieťahov. Dokazovanie doplní buď sám alebo prostredníctvom súdu prvého stupňa alebo dožiadaného súdu.

§ 214

(1) Na prejednanie odvolania nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie.

(2) Pojednávanie netreba nariaďovať, ak

- a) sa zamietá odvolanie podľa § 218;
- b) sa zastavuje alebo prerušuje konanie;
- c) odvolanie smeruje proti uzneseniu;
- d) ide o rozhodnutie o spôsobilosti na právne úkony alebo o vyhlásenie za mŕtveho;
- e) sa zrušuje rozhodnutie podľa § 221 ods. 1;
- f) odvolanie sa týka len trov konania, príslušenstva pohľadávky alebo jej zročnosti alebo predbežnej vykonateľnosti rozsudku;
- g) odvolanie smeruje proti rozsudku, ktorý rozhodol len o výžive maloletého dieťaťa.

§ 215

Na začiatku pojednávania podá predseda alebo poverený člen senátu zprávu o doterajšom priebehu konania. Potom sa vyjadria účastníci a prednesú svoje návrhy.

§ 216

(1) Ustanovenia § 92 pre odvolacie konanie neplatia.

(2) Nie je dôvodom pre prerušenie konania, ak sa účastníci neustanovia na pojednávanie na odvolacom súde.

§ 217

Ak účastník z ospravedlniteľných dôvodov zmešká pojednávanie na odvolacom súde, na ktorom bol vynesенý rozsudok, a ak bol preto vylúčený z dôležitého prednesu o veci, môže súd na návrh účastníka uznesením zrušiť vynesенý rozsudok a rozhodnúť znova; taký návrh treba podať do pätnástich dní po odpadnutí prekážky, pre ktorú účastník pojednávanie zmeškal, najdlhšie však do troch mesiacov od právoplatnosti rozsudku. Nemožno však zrušiť rozhodnutia, pri ktorých je vylúčená obnova konania.

Rozhodnutie o odvolaní**§ 218**

(1) Odvolací súd zamietne odvolanie, ktoré

- a) bolo podané oneskorene;
- b) bolo podané niekým, kto na odvolanie nie je oprávnený;
- c) smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

(2) Ako oneskorené nemožno zamietnuť odvolanie, ktoré bolo v lehote podané na odvolacom súde alebo do zápisnice na nepríslušnom okresnom súde.

§ 219

Odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vecne správne.

§ 220

(1) Odvolací súd zmení rozhodnutie, ak súd prvého stupňa rozhodol nesprávne, hoci správne zistil skutkový stav.

(2) Odvolací súd môže zmeniť rozhodnutie i vtedy, ak po doplnení dokazovania je skutočný stav veci zistený tak, že možno o veci rozhodnúť.

§ 221

(1) Ak nie sú podmienky ani pre potvrdenie, ani pre zmenu rozsudku, súd rozhodnutie zruší. Najmä ho zruší, ak

- a) rozsudok bol vydaný na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu;
- b) sú tu také vady, že konanie nemalo pre nedostatok podmienok konania prebehnúť alebo že rozhodoval vylúčený sudca alebo že súd nebol správne obsadený;
- c) rozsudok nie je preskúmateľný pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov;
- d) súd nepribral za účastníka toho, kto mal byť účastníkom.

(2) Ak odvolací súd zruší rozhodnutie, vráti vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie alebo zastaví konanie, prípadne postúpi vec orgánu, do právomoci ktorého vec patrí.

§ 222

(1) Odvolací súd môže rozhodnúť i tak, že pripustí späťvzatie odvolania alebo pripustí späťvzatie návrhu na začatie konania alebo schváli zmier.

(2) Za podmienok § 164 môže odvolací súd nariadiť aj opravu napadnutého rozhodnutia.

§ 223

Odvolací súd rozhoduje rozsudkom, ak potvrdzuje alebo mení rozsudok; inak rozhoduje uznesením.

Trovy odvolacieho konania**§ 224**

(1) Ustanovenia o trovách konania pred súdom prvého stupňa platia i pre odvolacie konanie.

(2) Ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o trovách konania na súde prvého stupňa.

(3) Ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci.

Ďalší priebeh konania**§ 225**

Súd prvého stupňa doručí rozhodnutie o odvolaní, pokiaľ ho nedoručil odvolací súd priamo.

§ 226

Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Odvolanie proti rozhodnutiu štátneho notárstva**§ 227**

Ustanovenia o odvolaní sa použijú obdobne, ak rozhoduje súd o odvolaní proti rozhodnutiu štátneho notárstva.

Druhá hlava**OBNOVA KONANIA****Prípustnosť****§ 228**

(1) Právoplatný rozsudok môže účastník napadnúť návrhom na obnovu konania:

- a) ak sú tu skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy, ktoré bez svojej viny nemohol použiť v pôvodnom konaní, pokiaľ môžu privodiť pre neho priaznivejšie rozhodnutie vo veci;
- b) ak možno vykonať dôkazy, ktoré sa nemohli vykonať v pôvodnom konaní, pokiaľ môžu privodiť pre neho priaznivejšie rozhodnutie vo veci;
- c) ak mu bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom;
- d) ak nemalo konanie prebehnúť pre nedostatok podmienok konania alebo ak rozhodoval vylúčený sudca alebo ak bol súd nesprávne obsadený;
- e) ak bolo rozhodnuté v jeho neprospech v dôsledku trestného činu sudcu.

(2) Návrh na obnovu konania má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) obsahovať označenie rozsudku, proti ktorému smeruje, dôvod obnovy, skutočnosti, ktoré svedčia o tom, že návrh je podaný včas, dôkazy, ktorými sa má dôvodnosť návrhu preukázať, ako aj to, čoho sa navrhovateľ domáha.

§ 229

Obnova nie je prípustná proti rozsudkom

- a) ktorými sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že tu nie je;
- b) ktorých zrušenie alebo zmenu možno dosiahnuť inak, nepočítajúc do toho sťažnosť pre porušenie zákona.

§ 230

(1) Návrh na obnovu konania treba podať v lehote troch mesiacov od toho času, keď ten, kto obnovu navrhuje, sa dozvedel o dôvode obnovy, alebo od toho času, keď ho mohol uplatniť.

(2) Po troch rokoch od právoplatnosti rozsudku môže sa návrh podať len pre dôvod uvedený v § 228 ods. 1 písm. c) a e). Návrh sa môže podať i po uplynutí tejto lehoty, ak trestný rozsudok, na podklade ktorého sa v občianskom súdnom konaní priznalo právo, bol neskôr podľa trestnoprávných predpisov zrušený.

(3) Navrátenie lehoty na obnovu konania nie je prípustné.

§ 231

Návrhom na obnovu konania možno napadnúť i uznesenie, ktorým bol schválený zmier, ak možno dôvody obnovy vzťahovať i na predpoklady, za ktorých sa zmier schvaľoval, a ak je tu dôvod podľa § 228 ods. 1 písm. c) až e), i platobný rozkaz.

Konanie o obnove

§ 232

(1) Návrh na obnovu konania prejedná súd, ktorý o veci rozhodoval v prvom stupni.

(2) Pre konanie o obnove platia primerane ustanovenia o konaní v prvom stupni.

§ 233

Ak je pravdepodobné, že sa návrhu na obnovu konania vyhovie, môže súd nariadiť odklad vykonateľnosti rozhodnutia o veci.

§ 234

(1) Návrh na obnovu konania súd uznesením buď zamietne alebo obnovu konania povolí.

(2) Ak súd zamietá návrh na obnovu konania preto, že nie je prípustný, alebo preto, že ho podal niekto, kto naň nebol oprávnený, alebo preto, že je zrejme oneskorený, nemusí nariaďovať pojednávanie.

(3) Povolením obnovy konania odkladá sa vykonateľnosť rozhodnutia o veci.

§ 235

(1) Len čo nadobudne rozhodnutie o povolení obnovy právoplatnosť, súd bez ďalšieho návrhu vec znova prejedná. Pritom prihliadne na všetko, čo vyšlo najavo ako pri pôvodnom konaní, tak aj pri prejednávaní obnovy.

(2) Novým rozhodnutím o veci sa zrušuje pôvodné rozhodnutie.

(3) V novom rozhodnutí o veci rozhodne súd o náhrade trov pôvodného konania i konania o obnove.

Tretia hlava
SŤAŽNOSŤ PRE PORUŠENIE ZÁKONA**Prípustnosť****§ 236**

(1) Sťažnosťou pre porušenie zákona (ďalej len „sťažnosť“) možno napadnúť právoplatné rozhodnutie súdu alebo štátneho notárstva z toho dôvodu, že v konaní alebo pri rozhodovaní bol porušený zákon.

(2) Pre vady konania možno podať sťažnosť len vtedy, ak mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo ak vada spočíva v tom, že bolo rozhodnuté o veci, ktorá nepatrí do právomoci československých súdov (štátnych notárstiev).

(3) Sťažnosť nie je prípustná proti rozsudkom,

- a) ktorými bolo vyslovené, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je;
- b) ktorými Najvyšší súd rozhodol o sťažnosti pre porušenie zákona.

§ 237

(1) Na sťažnosť je oprávnený generálny prokurátor Československej socialistickej republiky, a ak ide o rozhodnutie najvyššieho súdu republiky, niektorého krajského alebo okresného súdu (štátneho notárstva), aj generálny prokurátor a minister spravodlivosti príslušnej republiky. Sťažnosť prejedná najvyšší súd republiky, ak ide o rozhodnutie niektorého krajského alebo okresného súdu (štátneho notárstva), a Najvyšší súd Československej socialistickej republiky, ak ide o rozhodnutie najvyššieho súdu republiky.

(2) Sťažnosť prejedná príslušný súd v senáte.

§ 238

Sťažnosť treba podať do troch rokov od právoplatnosti rozhodnutia.

§ 239

(1) Sťažnosť sa podáva písomne na súde, ktorý je príslušný ju prejednať.

(2) V sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu a v akom rozsahu smeruje a v čom sa vidí porušenie zákona. Sťažnosť musí byť náležite odôvodnená.

(3) Rozsah i dôvody sťažnosti možno meniť.

Prejednanie sťažnosti

§ 240

Na prejednanie sťažnosti nemusí súd nariaďovať pojednávanie. Pred rozhodnutím si súd vyžiada stanovisko príslušného prokurátora. Môže vykonať aj potrebné vyšetrenia alebo vyžiadať si stanovisko účastníkov.

§ 241

Pred rozhodnutím o sťažnosti môže súd, ktorý o nej rozhoduje, odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia.

§ 242

(1) O sťažnosti rozhodne súd rozsudkom, a to tak, že ju buď zamietne alebo vysloví, že bol porušený zákon, a zruší napadnuté rozhodnutie. Rozsahom a dôvodmi sťažnosti je súd viazaný.

(2) Rozsudok sa doručí účastníkom a prokurátorovi.

§ 243

(1) Po zrušení rozhodnutia koná súd (štátne notárstvo), ktorého rozhodnutie bolo zrušené, ďalej o veci. Pritom je právny názor súdu, ktorý rozhodoval o sťažnosti, záväzný.

(2) V novom rozhodnutí rozhodne súd (štátne notárstvo) znova aj o trovách pôvodného konania.

(3) Právne pomery niekoho iného než účastníka konania nemôžu byť novým rozhodnutím dotknuté, okrem ak mu porušenie zákona muselo byť známe.

Štvrtá hlava

PRESKÚMANIE ROZHODNUTÍ INÝCH ORGÁNOV

§ 244

(1) Ak má súd podľa zákona preskúmať rozhodnutia iných orgánov, použijú sa pre také konanie ustanovenia tohto zákona, pokiaľ nie je osobitným predpisom ustanovené niečo iné.

(2) Súd preskúmava aj rozhodnutia odborových orgánov a orgánov výrobných družstiev v iných než dávkových veciach nemocenského poistenia.

§ 245

(1) Preskúmavať rozhodnutia iných orgánov sú príslušné

- a) okresné sudy, ak nie je zákonom ustanovené inak,
- b) krajské sudy, ak ide o rozhodnutia vo veciach dôchodkového zabezpečenia a nemocenského poistenia alebo ak je tak ustanovené zákonom,
- c) najvyššie sudy Českej socialistickej republiky a Slovenskej socialistickej republiky, ak ide o preskúmanie rozhodnutí ústredných orgánov Českej socialistickej republiky alebo Slovenskej socialistickej republiky,
- d) Najvyšší súd Československej socialistickej republiky, ak ide o preskúmanie rozhodnutí federálnych orgánov Československej socialistickej republiky.

(2) Miestne príslušný je súd, v obvode ktorého má sídlo orgán, ktorého rozhodnutie sa preskúmava; ak však ide o rozhodnutie ústredného orgánu, je príslušný všeobecný súd toho, koho sa rozhodnutie týka, prípadne krajský súd, v obvode ktorého tento súd je.

§ 246

Účastníkmi konania sú tí, ktorí nimi boli v konaní u iného orgánu, a orgán, ktorého rozhodnutie sa preskúmava.

§ 247

(1) Konanie sa začína na návrh, ktorým je opravný prostriedok proti rozhodnutiu orgánu.

(2) Návrh sa podáva na príslušnom súde v lehote tridsiatich dní od doručenia rozhodnutia.

(3) Návrh je podaný včas i vtedy, ak bol v lehote podaný na inom súde alebo u iného orgánu, ktorý vydal rozhodnutie. Ak rozhodnutie neobsahuje riadne poučenie o opravnom prostriedku, možno ho napadnúť do šiestich mesiacov od doručenia.

§ 248

Dokiaľ súd nerozhodne, môže orgán vydať nové rozhodnutie, ktorým návrhu celkom vyhovie; ak vydá orgán také rozhodnutie, zastaví súd konanie.

§ 249

(1) Na prejednanie návrhu na preskúmanie rozhodnutia iného orgánu nariadi súd pojednávanie. Uznesením sa preskúmané rozhodnutie buď potvrdí, alebo zruší.

(2) Ak je návrh podaný oneskorene alebo tým, kto naň nie je oprávnený, alebo proti rozhodnutiu, ktoré preskúmaniu nepodlieha, súd návrh zamietne. V týchto prípadoch netreba nariaďovať pojednávanie.

(3) Ak súd zruší rozhodnutie orgánu, je orgán viazaný právnym názorom súdu.

§ 250

(1) Proti rozhodnutiu súdu nie je prípustná obnova konania a s výnimkou prípadov podľa odseku 2 ani odvolanie.

(2) Vo veciach dôchodkového zabezpečenia možno podať proti rozhodnutiu krajského súdu odvolanie, o ktorom rozhoduje najvyšší súd republiky.

(3) Proti právoplatným rozhodnutiam možno podať sťažnosť pre porušenie zákona.

PIATA ČASŤ
VÝKON ROZHODNUTIA

Prvá hlava
NARIADENIE A USKUTOČNENIE VÝKONU ROZHODNUTIA

Predpoklady výkonu rozhodnutia

§ 251

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.

§ 252

(1) Nariadiť a uskutočniť výkon rozhodnutia je príslušný všeobecný súd povinného.

(2) Ak nemá povinný všeobecný súd v Československej socialistickej republike, je príslušný súd, v obvode ktorého má povinný majetok; ak ide o výkon rozhodnutia prikázaním pohľadávky, je príslušný všeobecný súd dlžníka povinného.

(3) Ak sa výkon rozhodnutia týka nehnuteľnosti, je však vždy príslušný súd, v obvode ktorého je nehnuteľnosť.

(4) Ak ide o výkon rozhodnutia na vymoženie výživného maloletého dieťaťa, je na nariadenie a vykonanie výkonu vždy príslušný súd, v obvode ktorého má maloletý na základe dohody rodičov alebo rozhodnutia súdu, prípadne iných rozhodujúcich skutočností svoje bydlisko. Príslušný súd môže zo závažných dôvodov preniesť svoju príslušnosť na iný súd, ak je to v záujme maloletého. Ak tento súd nesúhlasí s prenesením príslušnosti, rozhodne jeho nadriadený súd.

§ 253

(1) Výkon rozhodnutia nariadi predseda senátu, a to spravidla bez vypočutia povinného.

(2) Predseda senátu nariadi pojednávanie, len ak to považuje za potrebné alebo ak to ustanovuje zákon. Senát rozhoduje pri uskutočňovaní výkonu rozhodnutia, ak to ustanovuje zákon alebo ak sa nariadi pojednávanie.

§ 254

(1) Na výkon rozhodnutia sa použijú ustanovenia predchádzajúcich častí, ak nie je v tejto časti uvedené inak. Rozhoduje sa však vždy uznesením.

(2) Pri výkone rozhodnutia nemožno prerušiť konanie a odpustiť zmeškanie lehoty. Nemožno tiež podať návrh na obnovu výkonu rozhodnutia.

Účastníci konania

§ 255

(1) Účastníkmi konania sú pri výkone rozhodnutia oprávnený a povinný.

(2) Ak sú nariadeným výkonom rozhodnutia postihnuté veci v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov, je účastníkom konania, pokiaľ ide o tieto veci, i manžel povinného.

§ 256

(1) Proti inému, než kto je v rozhodnutí označený ako povinný, alebo v prospech iného, než kto je v rozhodnutí označený ako oprávnený, možno nariadiť a uskutočniť výkon rozhodnutia, len ak je preukázané, že na neho prešla povinnosť alebo právo z rozhodnutia.

(2) Prechod povinnosti alebo práva možno preukázať len listinou vydanou alebo overenou štátnym orgánom, pokiaľ nevyplýva priamo z právneho predpisu.

Spôsoby výkonu rozhodnutia**§ 257**

Nariadiť a uskutočniť výkon rozhodnutia možno len spôsobmi uvedenými v tomto zákone.

§ 258

(1) Výkon rozhodnutia ukladajúceho zaplatenie peňažnej sumy možno uskutočniť zrážkami zo mzdy, prikázaním pohľadávky, predajom hnutelných vecí a nehnuteľností.

(2) Výkon rozhodnutia ukladajúceho inú povinnosť než zaplatenie peňažnej sumy sa spravuje povahou uloženej povinnosti. Možno ho uskutočniť vypratáním, odobratím vecí, rozdelením spoločnej vecí, uskutočnením prác a výkonov.

(3) Ak je povinný predĺžený, môže niektorý z oprávnených podať návrh, aby sa výkon rozhodnutia uskutočnil likvidáciou majetku povinného.

Činnosť súdu pred nariadením výkonu rozhodnutia**§ 259**

(1) Ak o to požiada oprávnený pred podaním návrhu na výkon rozhodnutia alebo pri podaní tohto návrhu a ak to považuje predseda senátu za účelné, predvolá povinného a vyzve ho na dobrovoľné splnenie povinnosti, ktorú mu ukladá rozhodnutie. Použije pritom vhodné výchovné prostriedky, najmä dohováranie a vysvetlenie následkov nesplnenia povinnosti uloženej v rozhodnutí.

(2) Ak to pokladá za účelné, predseda senátu požiada pri zabezpečovaní dobrovoľného splnenia povinnosti, uloženej povinnému v rozhodnutí, o súčinnosť národný výbor alebo spoločenskú organizáciu.

§ 260

(1) Účastníkovi, ktorému rozhodnutie priznáva právo, poskytnie súd na jeho žiadosť pomoc pri zisťovaní bydliska toho, komu z rozhodnutia vyplýva povinnosť. Súd pritom postupuje v súčinnosti s inými štátnymi orgánmi a so spoločenskými organizáciami.

(2) Na žiadosť účastníka, ktorému rozhodnutie priznáva právo na zaplatenie peňažnej sumy, opýta sa predseda senátu toho, komu je zaplatenie peňažnej sumy uložené, či a od koho poberá mzdu alebo iný pravidelný príjem, prípadne v ktorom peňažnom ústave má účet a aké je číslo tohto účtu.

(3) Opýtaný je povinný odpovedať súdu do jedného týždňa od doručenia dotazu. Ak túto povinnosť nesplní alebo ak v odpovedi úmyselne uvedie nepravdivé alebo neúplné údaje, môže mu súd uložiť poriadkovú pokutu (§ 53).

Nariadenie výkonu rozhodnutia

§ 261

(1) Výkon rozhodnutia možno nariadiť len na návrh oprávneného. V návrhu na výkon rozhodnutia ukladajúceho zaplatenie peňažnej sumy oprávnený uvedie, akým spôsobom sa má výkon rozhodnutia uskutočniť. Ak oprávnený navrhuje výkon rozhodnutia zrážkami zo mzdy, označí v návrhu organizáciu, voči ktorej má povinný nárok na mzdu (platiteľ mzdy). Ak navrhuje oprávnený výkon rozhodnutia prikázaním pohľadávky, označí v návrhu občana alebo organizáciu, voči ktorým má povinný pohľadávku (dlžník povinného) a uvedie dôvod pohľadávky; ak ide o pohľadávku z účtu v peňažnom ústave, oprávnený podľa možnosti označí v návrhu i číslo účtu, z ktorého sa má pohľadávka odpísať.

(2) K návrhu na výkon rozhodnutia treba pripojiť rovnopis rozhodnutia opatrený potvrdením o jeho vykonateľnosti. Potvrdením o vykonateľnosti opatrí rozhodnutie súd, ktorý o veci rozhodoval ako súd prvého stupňa. Rovnopis rozhodnutia netreba pripojiť, ak sa návrh na výkon rozhodnutia podáva na súde, ktorý o veci rozhodoval ako súd prvého stupňa.

(3) Ak oprávnený podá návrh na výkon rozhodnutia na súde, ktorý o veci rozhodoval ako súd prvého stupňa, potvrdí tento súd vykonateľnosť rozhodnutia priamo na návrhu, a ak nie je sám príslušný na výkon rozhodnutia, postúpi návrh príslušnému súdu.

§ 262

(1) Ak je to, čo ukladá rozhodnutie povinnému, viazané na splnenie podmienky alebo na splnenie vzájomnej povinnosti oprávneného, možno nariadiť výkon rozhodnutia, len ak oprávnený preukáže, že sa podmienka splnila alebo že sám svoju vzájomnú povinnosť voči povinnému už splnil, prípadne jej splnenie aspoň zabezpečil.

(2) V prípadoch uvedených v odseku 1 treba k potvrdeniu o vykonateľnosti rozhodnutia pripojiť listinu vydanú alebo overenú štátnym orgánom, z ktorej je zjavné, že sa splnila podmienka alebo že oprávnený splnil, prípadne aspoň zabezpečil splnenie svojej vzájomnej povinnosti.

§ 263

(1) Výkon rozhodnutia možno nariadiť len v takom rozsahu, aký stačí na uspokojenie oprávneného.

(2) Ak oprávnený navrhne na vymoženie svojej peňažnej pohľadávky výkon rozhodnutia niekoľkými spôsobmi zároveň, hoci by na jej uspokojenie zrejme stačil len niektorý z nich, nariadi predseda senátu výkon rozhodnutia len tým spôsobom, ktorý stačí na uspokojenie pohľadávky oprávneného.

§ 264

(1) Ak oprávnený navrhne výkon rozhodnutia spôsobom, ktorý je zrejme nevhodný, najmä vzhľadom na nepomer výšky pohľadávky oprávneného a ceny predmetu, z ktorého sa má uspokojenie tejto pohľadávky dosiahnuť, môže predseda senátu nariadiť, a to po vypočutí oprávneného, výkon rozhodnutia iným vhodným spôsobom.

(2) Výkon rozhodnutia proti organizácii možno nariadiť iným spôsobom než prikázaním pohľadávky z účtu v peňažnom ústave, len pokiaľ pohľadávka oprávneného nemohla byť uspokojená z prostriedkov povinnej organizácie na účte v peňažnom ústave.

(3) Predseda senátu zamietne návrh na výkon rozhodnutia, ak je už z návrhu zrejmé, že by výťažok, ktorý by sa dosiahol, nepostačil ani na krytie trov výkonu rozhodnutia.

Uskutočnenie výkonu rozhodnutia

§ 265

(1) Po nariadení výkonu rozhodnutia sa predseda senátu postará o jeho uskutočnenie. Môže požiadať o súčinnosť národný výbor a spoločenské organizácie, ktorým sú známe pomery povinného a ktoré môžu viesť povinného k tomu, aby dobrovoľne plnil, čo mu rozhodnutie ukladá. Ak to predseda senátu považuje za vhodné, doručí im aj nariadenie výkonu rozhodnutia.

(2) Jednoduchými úkonmi pri uskutočňovaní výkonu rozhodnutia môže predseda senátu poveriť pracovníka súdu (vykonávateľ), ktorý sa pri svojej činnosti spravuje jeho pokynmi. Upustiť od ďalšieho uskutočňovania výkonu rozhodnutia bez príkazu predsedu senátu môže vykonávateľ len vtedy, ak s tým oprávnený súhlasí alebo ak povinný dobrovoľne splní, čo mu ukladá rozhodnutie.

§ 266

(1) Na návrh môže senát odložiť uskutočnenie výkonu rozhodnutia, ak sa povinný bez svojej viny ocitol prechodne v takom postavení, že by neodkladný výkon rozhodnutia mohol mať pre neho alebo pre príslušníkov jeho rodiny zvlášť nepriaznivé následky a oprávnený by nebol odkladom výkonu rozhodnutia vážne poškodený.

(2) Aj bez návrhu povinného môže predseda senátu odložiť uskutočnenie výkonu rozhodnutia, ak možno očakávať, že výkon rozhodnutia bude zastavený (§ 268).

§ 267

(1) Právo na vec, ktoré nepripúšťa výkon rozhodnutia, možno uplatniť voči oprávnenému návrhom na vylúčenie veci z výkonu rozhodnutia v konaní podľa tretej časti tohto zákona.

(2) Návrhom podľa tretej časti treba tiež uplatniť zapretie pravosti alebo výšku niektorej z pohľadávok prihlásených na rozvrh výťažku tam, kde bol nariadený výkon rozhodnutia prikázaním pohľadávky, prípadne predajom hnutelných vecí a nehnuteľností.

Zastavenie výkonu rozhodnutia

§ 268

(1) Výkon rozhodnutia sa zastaví, ak

- a) bol nariadený, hoci sa rozhodnutie dosiaľ nestalo vykonateľným;
- b) rozhodnutie, ktoré je podkladom výkonu, bolo po nariadení výkonu zrušené alebo sa stalo neúčinným;
- c) oprávnený navrhol zastavenie výkonu rozhodnutia;
- d) výkon rozhodnutia postihuje veci, ktoré sú z neho podľa § 321 a 322 vylúčené;
- e) priebeh výkonu rozhodnutia ukazuje, že výťažok, ktorý sa ním dosiahne, nepostačí ani na krytie jeho trov;

- f) bolo právoplatne rozhodnuté, že výkon rozhodnutia postihuje vec, na ktorú má niekto právo nepripúšťajúce výkon rozhodnutia (§ 267);
- g) po vydaní rozhodnutia zaniklo právo ním priznané;
- h) výkon rozhodnutia bol súdom vyhlásený za neprípustný, pretože je tu iný dôvod, pre ktorý rozhodnutie nemožno vykonať.

(2) Ak sa nariadeného výkonu rozhodnutia týka niektorý z dôvodov zastavenia len sčasti alebo ak bol výkon rozhodnutia nariadený v rozsahu širšom, než aký stačí na uspokojenie oprávneného, bude výkon rozhodnutia zastavený čiastočne.

§ 269

(1) Nariadený výkon rozhodnutia sa zastaví na návrh alebo i bez návrhu. K zastaveniu výkonu rozhodnutia podľa § 268 ods. 1 písm. g) môže dôjsť len na návrh povinného.

(2) V prípadoch uvedených v § 268 ods. 1 písm. a) až f) zastaví výkon rozhodnutia predseda senátu. V prípadoch uvedených v § 268 ods. 1 písm. g) a h) zastaví výkon rozhodnutia senát.

(3) Ako dôvod zastavenia výkonu rozhodnutia nemožno uplatňovať, že sa zmenili okolnosti rozhodujúce pre výšku a trvanie dávok alebo splátok (§ 163 ods. 1).

Trovy výkonu rozhodnutia

§ 270

(1) Spolu s nariadením výkonu rozhodnutia uloží predseda senátu i povinnosť na náhradu trov výkonu rozhodnutia bez toho, aby určil lehotu na ich zaplatenie. Nariadenie výkonu rozhodnutia sa vzťahuje i na tieto trovy.

(2) Oprávnený má nárok na náhradu všetkých účelných trov výkonu rozhodnutia.

(3) Pre náhradu trov výkonu rozhodnutia použijú sa aj ustanovenia § 147 až 150.

§ 271

Ak dôjde k zastaveniu nariadeného výkonu rozhodnutia, súd rozhodne o náhrade trov, ktoré účastníkom uskutočňovaním výkonu rozhodnutia vznikli, podľa toho, z akého dôvodu k zastaveniu výkonu rozhodnutia došlo. Môže tiež zrušiť dosiaľ vydané rozhodnutia o trovách výkonu, prípadne uložiť oprávnenému, aby vrátil, čo mu povinný na trovy výkonu rozhodnutia už zaplatil.

Výkon rozhodnutia o výchove maloletých detí

§ 272

(1) Ustanovenia § 252 až 271 sa nepoužijú, ak ide o výkon rozhodnutia alebo schválenej dohody o výchove maloletých detí a o úpravu styku s nimi; o účastníkoch platia ustanovenia § 94.

(2) Pred nariadením výkonu rozhodnutia predvolá si predseda senátu toho, kto odmieta podrobiť sa súdnemu rozhodnutiu alebo neplní súdom schválenú dohodu o výchove maloletých detí a o úprave styku s nimi. Poučí ho o následkoch neplnenia povinností určených v rozhodnutí alebo v dohode.

(3) Predseda senátu spravidla požiada tiež národný výbor a spoločenské organizácie, aby viedli povinného k dobrovoľnému plneniu súdneho rozhodnutia alebo súdom schválenej dohody o

výchove maloletých detí o úprave styku s nimi bez toho, aby bolo treba nariadovať výkon rozhodnutia.

§ 273

(1) Ak výzva predsedu senátu podľa § 272 ods. 2 zostane bezvýsledná, ukladá predseda senátu tomu, kto neplní dobrovoľne súdne rozhodnutie alebo súdom schválenú dohodu o výchove maloletých detí, prípadne o úprave styku s nimi, postupne pokuty. Jednotlivé pokuty nesmú prevyšovať 1000,-Kčs a pripadajú štátu.

(2) Predseda senátu môže v súčinnosti s národným výborom, prípadne aj s inými štátnymi orgánmi zariadiť odňatie dieťaťa tomu, u koho podľa rozhodnutia alebo dohody nemá byť, a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia alebo dohody zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie alebo dohoda priznávajú právo na styk s dieťaťom po obmedzený čas.

(3) Príslušný na výkon súdneho rozhodnutia alebo súdom schválenej dohody o výchove maloletých detí a o úprave styku s nimi je všeobecný súd dieťaťa.

Použitie ustanovení o výkone rozhodnutia

§ 274

Ustanovenia § 251 až 271 sa použijú i na výkon

- a) - zrušené;
- b) vykonateľných rozhodnutí súdov a iných orgánov činných v trestnom konaní, pokiaľ priznávajú právo alebo postihujú majetok;
- c) vykonateľných rozhodnutí komisiou pre pracovné spory a zmierov nimi schválených;
- d) vykonateľných rozhodnutí štátnych notárstiev a dohôd nimi schválených;
- e) vykonateľných rozhodnutí hospodárskej arbitráže, pokiaľ ukladajú povinnosť občanom, alebo socialistickým organizáciám v prospech občanov;
- f) vykonateľných rozhodnutí orgánov štátnej správy včítane platobných výmerov, výkazov nedoplatkov vo veciach daní a poplatkov, ako aj zmierov schválených orgánmi štátnej správy;
- g) vykonateľných rozhodnutí a výkazov nedoplatkov vo veciach nemocenského poistenia a sociálneho zabezpečenia;
- h) iných vykonateľných rozhodnutí a schválených zmierov, súdny výkon ktorých pripúšťa zákon.

§ 275

(1) Potvrdením o vykonateľnosti opatrí rozhodnutie, prípadne výkazy nedoplatkov ten orgán, ktorý ich vydal, pri zmieroch a dohodách ten orgán, ktorý ich schválil.

(2) Návrh na výkon rozhodnutí treba podať vždy na súde.

(3) Pred zastavením výkonu rozhodnutia súd v prípadoch uvedených v § 274 spravidla si vyžiada vyjadrenie orgánu, ktorý vydal rozhodnutie, prípadne výkaz nedoplatkov, alebo ktorý schválil zmier alebo dohodu, o výkon ktorých ide.

Druhá hlava ZRÁŽKY ZO MZDY

§ 276

Zrážky zo mzdy možno vykonávať len do výšky rozhodnutím priznanej pohľadávky s príslušenstvom.

§ 277

(1) Zrážky sa vykonávajú z čistej mzdy, ktorá sa vypočíta tak, že sa od mzdy odpočíta daň zo mzdy a prípadne aj zrážky pripadajúce štátu tam, kde bolo uložené nápravné opatrenie.

(2) Do čistej mzdy sa započítavajú nielen peňažné sumy, ale aj hodnota naturálií, na ktoré má povinný právo. Nezapočítavajú sa však do nej prídavky na deti a sumy poskytované na náhradu nákladov spojených s pracovným výkonom, a to najmä pri pracovných cestách.

§ 278

Povinnému sa nesmie zraziť z mesačnej mzdy základná suma, ktorá je 300,-Kčs na osobu povinného a po 100,-Kčs na každú osobu, ktorej poskytuje povinný výživné. Na manžela povinného sa započítava 100,-Kčs, i keď má samostatný príjem. Na dieťa, ktoré manželia spoločne vyživujú, započítava sa 100,-Kčs každému manželovi osobitne, ak sa zrážky vykonávajú zo mzdy oboch manželov. Suma 100,-Kčs sa nezapočítava na žiadneho z tých, v prospech ktorých bol nariadený výkon rozhodnutia pre pohľadávku výživného, ak nariadený výkon rozhodnutia dosiaľ trvá.

§ 279

(1) Z čistej mzdy, ktorá zostáva po odpočítaní základnej sumy a ktorá sa zaokrúhli smerom dolu na sumu deliteľnú tromi a vyjadrenú v celých korunách, možno zraziť na vymoženie pohľadávky oprávneného len jednu tretinu. Pre prednostné pohľadávky uvedené v odseku 3 sa zrážajú dve tretiny. Prednostné pohľadávky sa uspokojujú najprv z druhej tretiny a až vtedy, ak táto tretina na ich úhradu nestačí, uspokojujú sa spolu s ostatnými pohľadávkami z prvej tretiny.

(2) Ak zvyšok čistej mzdy vypočítanej podľa odseku 1 prvej vety prevyšuje sumu 1800,-Kčs, zrazí sa suma nad 1800,-Kčs bez obmedzenia.

(3) Prednostnými pohľadávkami sú

- a) pohľadávky výživného;
- b) pohľadávky náhrady škody spôsobenej poškodenému ublížením na zdraví;
- c) pohľadávky náhrady škody spôsobenej úmyselnými trestnými činmi proti majetku v socialistickom vlastníctve a špekuláciou;
- d) pohľadávky daní a poplatkov, pohľadávky náhrady preplatkov na dávkach nemocenského poistenia a dôchodkového zabezpečenia, ako aj pohľadávky náhrady za poskytnutý detský príspevok.

§ 280

(1) Ak sa zrážky zo mzdy vykonávajú na vymoženie niekoľkých pohľadávok, uspokojia sa jednotlivé pohľadávky z prvej tretiny zvyšku čistej mzdy podľa svojho poradia bez ohľadu na to, či ide o prednostné pohľadávky alebo o ostatné pohľadávky.

(2) Ak podľa § 279 ods. 1 dochádza k zrážkam z druhej tretiny zvyšku čistej mzdy, uspokojia sa z nej bez zreteľa na poradie najskôr pohľadávky výživného a len potom podľa poradia (odsek 3) ostatné prednostné pohľadávky. Ak nepostačí suma zrazená z druhej tretiny na uspokojenie všetkých pohľadávok výživného, uspokojí sa najprv bežné výživné všetkých oprávnených a len potom nedoplatky za skorší čas, a to podľa pomeru bežného výživného. Ak by však nebolo sumou zrazenou z druhej tretiny kryté ani bežné výživné všetkých oprávnených, rozdelí sa medzi nich

suma zrazená z druhej tretiny pomerne podľa výšky bežného výživného bez ohľadu na výšku nedoplatkov.

(3) Poradie pohľadávok sa spravuje dňom, keď sa platiteľovi mzdy doručilo nariadenie výkonu rozhodnutia. Ak sa mu doručilo toho istého dňa nariadenie výkonu rozhodnutia pre niekoľko pohľadávok, majú tieto pohľadávky rovnaké poradie; ak nestačí suma na ne pripadajúca na ich plné uspokojenie, uspokojia sa pomerne.

§ 281

Vykonávať zrážky zo mzdy vo väčšom rozsahu, ako dovoľujú ustanovenia tohto zákona, je neprípustné, a to i keď s tým povinný súhlasí.

Nariadenie a vykonávanie zrážok

§ 282

(1) V nariadení výkonu rozhodnutia prikáže súd platiteľovi mzdy, aby po tom, keď sa mu nariadenie výkonu doručí, vykonával zo mzdy povinného určené zrážky a nevyplácal zrazené sumy povinnému.

(2) Súd doručí nariadenie výkonu rozhodnutia oprávnenému, povinnému a platiteľovi mzdy. Povinnému a platiteľovi mzdy ho doručí do vlastných rúk.

(3) Povinný stráca dňom, keď sa platiteľovi mzdy doručí nariadenie výkonu rozhodnutia alebo uznesenie obsahujúce upovedomenie o nariadení výkonu rozhodnutia (§ 294 ods. 3), právo na vyplatenie tej časti mzdy, ktorá zodpovedá určenej výške zrážok.

§ 283

Len čo nadobudne nariadenie výkonu rozhodnutia právoplatnosť, súd upovedomí o tom platiteľa mzdy, ktorý je potom povinný vyplácať oprávnenému sumy zrazené zo mzdy povinného.

§ 284

(1) Platiteľ mzdy prestane vykonávať zrážky, len čo je pohľadávka oprávneného uspokojená (§ 276).

(2) Ak sa vykonáva rozhodnutie, v ktorom sa oprávnenému priznáva právo na opakujúce sa dávky, vzťahuje sa nariadenie výkonu rozhodnutia i na dávky, ktoré sa stanú zročnými len v budúcnosti. To isté platí, ak sa v rozhodnutí povinnému uložilo zaplatiť peňažnú sumu v splátkach.

(3) Ak počas výkonu rozhodnutia dôjde k takej zmene rozsudku podľa § 163, ktorá spočíva vo zvýšení výživného, vzťahuje sa nariadenie výkonu rozhodnutia aj na všetky sumy zvýšeného výživného; zvýšené výživné má rovnaké poradie ako zvyšok pohľadávky.

§ 285

(1) Ak vypláca platiteľ mzdy mesačnú mzdu na dvakrát (ako preddavok a vyúčtovanie), môže primerané zrážky vykonať povinnému už z preddavku. Výplatu zrážok oprávnenému vykoná však vždy až po uplynutí príslušného mesiaca.

(2) Ak sa nariadenie výkonu rozhodnutia doručí platiteľovi mzdy až po tom, keď už bola časť mesačnej mzdy povinnému vyplatená, neprihliada sa na vykonanú výplatu a zrážky sa vykonávajú tak, ako keby povinný mal za celý mesiac právo len na mzdu, ktorá mu ešte nebola vyplatená.

§ 286

Ak dochádza k výplate mzdy za niekoľko mesiacov naraz, treba vypočítat zrážky za každý mesiac osobitne.

§ 287

(1) Ak sa dohodne oprávnený s povinným, že sa uspokojí s nižšími zrážkami, ako ustanovuje § 277 až 280, a ak to obaja oznámia súdu, vyzve súd platiteľa mzdy, aby zrážal zo mzdy povinného mesačne len sumu, s ktorou sa oprávnený uspokojí, ak táto suma neprevýši v príslušnom výplatnom období prípustnú výšku zrážok podľa tohto zákona. Ak ju prevýši, vykoná platiteľ mzdy v príslušnom výplatnom období zrážky len v rozsahu dovolenom ustanoveniami § 277 až 280.

(2) Oprávnený môže kedykoľvek oznámiť súdu, že svoj súhlas s vykonávaním nižších zrážok podľa odseku 1 odvoláva. Predseda senátu o tom upovedomí povinného a platiteľa mzdy.

(3) Výzva súdu na vykonávanie nižších zrážok stráca účinnosť dňom, keď sa platiteľovi mzdy doručí ďalšie nariadenie výkonu rozhodnutia zrážkami zo mzdy povinného alebo upovedomenie súdu, že oprávnený odvolal svoj súhlas s vykonávaním nižších zrážok. Od tohto dňa vykonáva platiteľ mzdy zrážky podľa skoršieho nariadenia výkonu rozhodnutia v plnom rozsahu.

§ 288

Ak o to požiada platiteľ mzdy, oprávnený alebo povinný, súd určí, aká suma sa má v príslušnom výplatnom období zo mzdy povinného zrážať, a ak je viac oprávnených, koľko z nej pripadne na každého z nich.

Odklad a zastavenie výkonu rozhodnutia

§ 289

(1) Ak súd povolí odklad výkonu rozhodnutia podľa § 266 ods. 1, nevykonáva platiteľ mzdy zo mzdy povinného zrážky odo dňa, keď sa mu doručilo uznesenie o povolení odkladu, dokiaľ sa mu nedoručí príkaz súdu, aby sa v zrážkach pokračovalo.

(2) Ak súd povolí odklad výkonu rozhodnutia podľa § 266 ods. 2, platiteľ mzdy vykonáva zrážky ďalej, ale nevypláca ich oprávnenému, dokiaľ sa odklad výkonu nezruší. Ak súd zastaví výkon rozhodnutia, vyplatí platiteľ mzdy zrazené sumy povinnému.

§ 290

(1) Predseda senátu zastaví na návrh platiteľa mzdy, oprávneného alebo povinného nariadený výkon rozhodnutia zrážkami zo mzdy, keď povinný po dobu jedného roka nepoberá mzdu aspoň v takej výške, aby sa z nej mohli zrážky vykonávať.

(2) Na návrh povinného môže senát zastaviť nariadený výkon rozhodnutia zrážkami zo mzdy, ak sa zrážky vykonávajú už len pre bežné výživné a možno predpokladať, že povinný vzhľadom na svoje správanie i pomer k práci bude výživné plniť ďalej dobrovoľne. Predseda senátu si pred rozhodnutím podľa tohto odseku spravidla vyžiada stanovisko národného výboru alebo spoločenských organizácií a vyslúchne oprávneného.

Výplata vykonaných zrážok

§ 291

(1) Zrazenú sumu vyplatí platiteľ mzdy priamo oprávnenému. Ak sa však má z vykonaných zrážok uspokojiť niekoľko pohľadávok, môže platiteľ mzdy zaslať zrazenú sumu súdu, ktorý ju rozvrhne medzi oprávnených a sám vykoná výplatu. Platiteľ mzdy je povinný zaslať zrazenú sumu súdu, ak mu to na žiadosť niektorého z oprávnených nariadi predseda senátu.

(2) Zrazenú sumu je platiteľ mzdy povinný oprávnenému vyplatiť, i keď sám má voči nemu peňažnú pohľadávku, ktorú by si inak mohol započítať.

§ 292

Ak platiteľ mzdy nevykoná zo mzdy povinného zrážky riadne a včas, ak ich vykoná v menšom ako určenom rozsahu alebo ak nevyplatí zrážky oprávnenému bez odkladu po tom, keď sa mu doručilo upovedomenie, že nariadenie výkonu rozhodnutia nadobudlo právoplatnosť alebo keď sa stali zročnými ďalšie mesačné sumy mzdy, môže oprávnený uplatniť proti platiteľovi mzdy na súde právo na vyplatenie súm, ktoré sa mali zo mzdy povinného zrážať.

Zmena platiteľa mzdy

§ 293

(1) Ak sa po nariadení výkonu rozhodnutia platiteľ mzdy zmení, vzťahuje sa nariadenie výkonu rozhodnutia zrážkami zo mzdy i na mzdu povinného u nového platiteľa mzdy.

(2) Povinnosť vykonávať zrážky vzniká novému platiteľovi mzdy už dňom, keď sa od povinného alebo od doterajšieho platiteľa mzdy dozvie, že bol súdom nariadený výkon rozhodnutia zrážkami zo mzdy povinného a pre aké pohľadávky; ak sa nedozvie o týchto okolnostiach nový platiteľ mzdy už skôr, vzniká mu táto povinnosť dňom, keď sa mu doručilo uznesenie podľa § 294 ods. 3. Poradie, ktoré získala pohľadávka oprávneného podľa § 280 odsek 3, zostáva jej zachované aj u nového platiteľa mzdy.

(3) Za zmenu platiteľa mzdy podľa odseku 1 sa nepovažuje, ak povinný po nariadení výkonu rozhodnutia získa nárok na nemocenské alebo na peňažnú pomoc v materstve a ak mu dávky priznané odborovým orgánom vypláca organizácia, v ktorej pracuje.

§ 294

(1) Organizácia prijímajúca občana do práce je povinná vyžiadať si od neho potvrdenie vystavené organizáciou, v ktorej občan predtým pracoval, o tom, či bol nariadený výkon rozhodnutia zrážkami z jeho mzdy, ktorým súdom a v čí prospech. Takéto potvrdenie je povinná každá organizácia vydať občanovi, ktorý u nej prestal pracovať.

(2) Ak zistí organizácia, v ktorej povinný nastúpil novo do práce, že bol nariadený výkon rozhodnutia zrážkami z jeho mzdy, oznámi to bez odkladu súdu, ktorý výkon nariadil.

(3) Súd tejto organizácii doručí do vlastných rúk uznesenie, v ktorom ju upovedomí o nariadení výkonu rozhodnutia zrážkami zo mzdy, oboznámi ju s doterajším priebehom výkonu rozhodnutia, najmä s výškou doteraz vykonaných zrážok, uvedie, aká vysoká je pohľadávka, pre ktorú majú sa zrážky ďalej vykonávať, a aké je jej poradie; vyzve ju, aby odo dňa, keď sa jej uznesenie podľa tohto odseku doručí, v zrážkach zo mzdy povinného pokračovala, a upozorní ju na všetky jej povinnosti pri výkone rozhodnutia zrážkami zo mzdy.

§ 295

(1) Ak povinný prestal pracovať u doterajšieho platiteľa mzdy, musí to oznámiť do jedného týždňa súdu, ktorý nariadil výkon rozhodnutia zrážkami zo mzdy. Do jedného týždňa musí povinný súdu takisto oznámiť, že nastúpil prácu u iného platiteľa mzdy.

(2) Platiteľ mzdy musí oznámiť súdu do jedného týždňa, že povinný u neho prestal pracovať. Zároveň zašle súdu vyúčtovanie zrážok, ktoré zo mzdy povinného vykonal a vyplatil oprávneným a oznámi súdu, pre ktoré pohľadávky bol nariadený výkon rozhodnutia zrážkami zo mzdy a aké poradie majú tieto pohľadávky.

§ 296

(1) Ak niektorý platiteľ mzdy nesplní povinnosť, uvedenú v § 294 ods. 1 a 2 alebo v § 295 ods. 2, môže sa oprávnený domáhať, aby mu platiteľ mzdy vyplatil sumy, na ktoré by mal právo, keby bol platiteľ mzdy uvedené povinnosti splnil.

(2) Za nesplnenie povinností uvedených v § 294 a 295 môže súd uložiť povinnému i platiteľovi mzdy poriadkovú pokutu (§ 53).

Niekoľko platiteľov mzdy**§ 297**

(1) Ak povinný poberá mzdu od niekoľkých platiteľov mzdy, vzťahuje sa nariadenie výkonu rozhodnutia na všetky jeho mzdy.

(2) Zrážky zo mzdy je každý platiteľ mzdy povinný vykonávať odo dňa, keď sa mu doručilo nariadenie výkonu rozhodnutia.

(3) Ak občan nastupuje do práce bez toho, že by pritom opúšťal doterajšieho platiteľa mzdy, použijú sa obdobne ustanovenia § 293, 294 a 296.

§ 298

(1) Ak súd nariaďuje vykonávanie zrážok zo mzdy niekoľkým platiteľom mzdy, určí im jednotlivo, akú časť základnej sumy (§ 278) nemajú zrážať. Keby príjem povinného nedosahoval u niektorého platiteľa mzdy ani uvedenú časť základnej sumy, je platiteľ mzdy povinný oznámiť to súdu. Súd potom znova určí, akú časť základnej sumy má každý platiteľ mzdy zrážať. Súd môže tiež určiť, najmä ak sa vykonávajú zrážky už len pre bežné výživné, aby ich vykonával len niektorý z platiteľov mzdy a aby ostatní vo vykonávaní zrážok zatiaľ nepokračovali.

(2) Ak vykonáva zrážky niekoľko platiteľov mzdy zároveň, zašlú zrážky vždy súdu. Súd preverí, či celkove zrazená suma neprevyšuje pohľadávku oprávneného. Ak ju neprevyšuje, vyplatí celú zrazenú sumu oprávnenému. Ak ju prevyšuje, vyplatí súd zo zrazenej sumy oprávnenému len toľko, koľko zodpovedá jeho pohľadávke, a zvyšok vráti povinnému.

Zrážky z iných príjmov**§ 299**

(1) Ustanovenia o výkone rozhodnutia zrážkami zo mzdy sa použijú i na výkon rozhodnutia zrážkami z pracovnej odmeny členov družstiev a z príjmov, ktoré povinnému nahrádzujú odmenu za prácu, najmä z dôchodku, nemocenského, peňažnej pomoci v materstve, štipendia, náhrady

uchádzajúceho zárobku a náhrady poskytovanej za výkon spoločenských funkcií. Použijú sa i na výkon rozhodnutia zrážkami z pracovného príjmu, ktorý poberá povinný od občana.

(2) U členov jednotných roľníckych družstiev platí ustanovenie odseku 1, ak sa im odmena vypláca v pevných sumách; ak sa odmena vypláca v pracovných jednotkách, platia ustanovenia § 300.

§ 300

(1) Ak sa členom jednotných roľníckych družstiev poskytuje peňažná alebo naturálna odmena v pracovných jednotkách, vykonávajú sa zrážky z preddavkov vyplácaných počas roka.

(2) Ak sa vyplácajú preddavky družstevníkom za obdobie dlhšie ako jeden mesiac, vypočíta sa, koľko pripadá z poskytnutého preddavku na jednotlivé mesiace, a z takto vypočítanej mesačnej odmeny sa povinnému vykonávajú zrážky.

(3) Konečná výška zrážok z odmeny člena jednotného roľníckeho družstva v pracovných jednotkách sa určí pri vyúčtovaní tejto odmeny za uplynulý rok. Celková odmena povinného za uplynulý rok sa rozvrhne rovnomerne na jednotlivé mesiace. Z mesačnej odmeny sa potom vypočítajú s konečnou platnosťou príslušné zrážky a oprávnenému sa vyplatí rozdiel medzi sumami, ktoré sa mali povinnému zraziť v jednotlivých mesiacoch, a sumami, ktoré sa skutočne z preddavkov oprávnenému už vyplatili.

§ 301

(1) Pokiaľ sa v ustanoveniach o výkone rozhodnutia zrážkami zo mzdy hovorí o platiteľovi mzdy, vzťahujú sa príslušné ustanovenia tiež na organizáciu alebo občana, voči ktorým má povinný nárok na niektoré z príjmov uvedených v § 299.

(2) Do čistého príjmu sa nezapočítava výchovné vyplácané k dôchodku zo sociálneho zabezpečenia, ani zvýšenie dôchodku pre bezvládnosť.

§ 302

(1) Ak má povinný popri práve na mzdu i právo na iný príjem uvedený v § 299, postupuje sa tak, ako keby šlo o niekoľko miezd.

(2) Ak povinný po nariadení výkonu rozhodnutia zrážkami zo mzdy získa namiesto mzdy alebo popri nej právo na niektorý z príjmov uvedených v § 299, vzťahuje sa nariadenie výkonu rozhodnutia i na tento príjem.

Tretia hlava

PRIKÁZANIE POHLADÁVKY

Prikázanie pohľadávky z účtu v peňažnom ústave

§ 303

(1) Výkon rozhodnutia prikázaním pohľadávky z účtu v československom peňažnom ústave sa uskutoční jej odpísaním z účtu do výšky prisúdenej pohľadávky s príslušenstvom.

(2) Ustanovenia o prikázaní pohľadávky z účtu nemožno použiť, ak ide o vklady na vkladných knižkách.

§ 304

(1) Tam, kde ako oprávnený i ako povinný vystupujú socialistické organizácie, výkon rozhodnutia sa uskutoční podľa predpisov o príkazoch na vybratie na základe rozhodnutia opatreného doložkou vykonateľnosti bez toho, že by bolo potrebné, aby súd nariadil výkon rozhodnutia.

(2) V ostatných prípadoch musí oprávnený požiadať súd o nariadenie výkonu rozhodnutia.

§ 305

(1) V nariadení výkonu rozhodnutia prikáže súd peňažnému ústavu, aby po tom, keď nariadenie výkonu rozhodnutia nadobudlo právoplatnosť, odpísal pohľadávku z účtu povinného a uhradil ju oprávnenému.

(2) Ak je povinným občan alebo taká organizácia, na ktorú sa nevzťahujú predpisy o platobnom styku medzi organizáciami, zakáže súd povinnému, aby po tom, keď sa mu doručilo nariadenie výkonu rozhodnutia, nakladal s prostriedkami na účte až do výšky pohľadávky oprávneného.

§ 306

(1) Nariadenie výkonu rozhodnutia doručí súd oprávnenému a povinnému; ak je oprávneným alebo povinným občan, prípadne organizácia uvedená v § 305 ods. 2, doručí nariadenie aj peňažnému ústavu.

(2) Ak sa má nariadenie výkonu rozhodnutia doručiť peňažnému ústavu, stane sa tak ihneď, ak povinným je občan alebo organizácia uvedená v § 305 ods. 2, inak až po tom, keď nariadenie výkonu rozhodnutia nadobudlo právoplatnosť.

(3) Nariadenie výkonu rozhodnutia sa doručuje peňažnému ústavu do vlastných rúk.

§ 307

(1) Pre výkon rozhodnutia platia predpisy o príkazoch na vybratie.

(2) Ak je oprávneným občan alebo organizácia uvedená v § 305 ods. 2, platia predpisy o príkazoch na vybratie obdobne s tým, že peňažný ústav odpíše pohľadávku priamo na základe právoplatného nariadenia výkonu rozhodnutia.

§ 308

(1) Ak povinným je organizácia, na ktorú sa vzťahujú predpisy o platobnom styku medzi socialistickými organizáciami, platia pre poradie úhrady pohľadávok, pre ktoré bol výkon rozhodnutia nariadený, predpisy o platobnom styku medzi organizáciami.

(2) Ak je povinným občan alebo organizácia, na ktorú sa predpisy o platobnom styku medzi organizáciami nevzťahujú, je pre poradie úhrady pohľadávok, pre ktoré bol výkon rozhodnutia nariadený, rozhodujúci deň, keď sa nariadenie výkonu rozhodnutia doručilo peňažnému ústavu; ak sa mu toho istého dňa doručilo nariadenie výkonu rozhodnutia pre niekoľko pohľadávok a prostriedky na účte povinného nestačia na uspokojenie všetkých pohľadávok, jednotlivé pohľadávky, pre ktoré došlo nariadenie výkonu rozhodnutia peňažnému ústavu toho istého dňa, uhradia sa pomerne.

§ 309

Nariadenie výkonu rozhodnutia sa vzťahuje i na sumy, ktoré dôjdu na účet povinného po tom, keď sa peňažnému ústavu doručilo nariadenie výkonu rozhodnutia.

§ 310

Predpisy vylučujúce alebo obmedzujúce použitie pohľadávok organizáciou z účtu v peňažnom ústave na iný než určený účel nie sú dotknuté ustanovením o prikázaní pohľadávky z účtu v peňažnom ústave.

§ 311

Ak nepostupuje peňažný ústav tak, ako mu to ukladajú ustanovenia § 305 ods. 1 a § 307 až 309, môže sa oprávnený domáhať, a to i vtedy, ak už na účte povinného nie je dostatok prostriedkov, aby mu peňažný ústav zaplatil sumu, na ktorú by mal právo, keby peňažný ústav postupoval správne. To však neplatí, ak je oprávneným socialistická organizácia.

Prikázanie iných peňažných pohľadávok**§ 312**

(1) Výkon rozhodnutia prikázaním inej peňažnej pohľadávky než pohľadávky z účtu v peňažnom ústave sa uskutoční zákazom výplaty pohľadávky povinnému, a to i vtedy, ak sa pohľadávka povinného stane zročnou len v budúcnosti.

(2) Výkon rozhodnutia postihuje pohľadávku povinného len do výšky pohľadávky oprávneného, pre ktorú bol nariadený, a jej príslušenstva.

§ 313

(1) V nariadení výkonu rozhodnutia zakáže súd povinnému, aby so svojou pohľadávkou akokoľvek nakladal. Dlžníkovi povinného súd zakáže, aby po tom, keď sa mu doručilo nariadenie výkonu rozhodnutia, povinnému jeho pohľadávku vyplatil.

(2) Nariadenie výkonu rozhodnutia doručí súd oprávnenému, povinnému a dlžníkovi povinného; dlžníkovi povinného ho doručí do vlastných rúk.

(3) Povinný stráca právo na vyplatenie pohľadávky dňom, keď sa dlžníkovi povinného doručilo nariadenie výkonu rozhodnutia.

§ 314

(1) Len čo nadobudne nariadenie výkonu rozhodnutia právoplatnosť, súd o tom upovedomí dlžníka povinného. Dlžník povinného vyplatí pohľadávku, ak je už zročná, oprávnenému; ak nie je pohľadávka povinného dosiaľ zročná, vyplatí ju oprávnenému, len čo sa stane zročnou.

(2) Výplatou oprávnenému sa oslobodí dlžník povinného od svojej povinnosti voči povinnému.

§ 315

(1) Ak nevyplatí dlžník povinného oprávnenému pohľadávku bez odkladu po tom, keď sa mu doručilo upovedomenie, že nariadenie výkonu rozhodnutia nadobudlo právoplatnosť, alebo keď sa stala pohľadávka zročnou, môže sa oprávnený domáhať vo vlastnom mene od dlžníka povinného

na jeho všeobecnom súde vyplatenia pohľadávky. Nesmie však s dlžníkom povinného ohľadne tejto pohľadávky uzavrieť na úkor povinného zmier, ani odpustiť jej zaplatenie. Dlžník povinného si v takomto prípade nemôže tiež započítať svoju vlastnú pohľadávku, ktorú má voči oprávnenému.

(2) Ak oprávnený neuplatní včas na súde, prípadne u iného orgánu pohľadávku povinného voči dlžníkovi povinného alebo ak neoznámí povinnému, že ju uplatňuje, zodpovedá povinnému za škodu, ktorá by mu tým prípadne vznikla.

§ 316

(1) Ak bol výkon rozhodnutia nariadený pre niekoľko pohľadávok, uspokojia sa jednotlivé pohľadávky v tom poradí, v akom sa nariadenie výkonu rozhodnutia doručilo dlžníkovi povinného. Ak sa mu doručilo toho istého dňa nariadenie výkonu rozhodnutia pre niekoľko pohľadávok, ktoré by sa nemohli z pohľadávky povinného úplne uspokojiť, uspokojí dlžník povinného tieto pohľadávky pomerne.

(2) Ak sa má uspokojiť niekoľko pohľadávok, môže dlžník povinného odovzdať zrazenú sumu súdu. Dlžník povinného je povinný odovzdať zrazenú sumu súdu, ak mu to na žiadosť niektorého z oprávnených nariadi predseda senátu. Súd odovzdanú sumu rozvrhne medzi oprávnených a vyplatí im sumy na nich pripadajúce.

(3) Odovzdaním zrazenej sumy súdu oslobodzuje sa dlžník povinného od svojej povinnosti voči povinnému až do výšky tejto sumy.

Pohľadávky nepodliehajúce výkonu rozhodnutia

§ 317

(1) Výkonu rozhodnutia nepodliehajú pohľadávky náhrady, ktorú podľa poisťnej zmluvy vypláca poisťovňa, ak sa má náhrada použiť na nové vybudovanie alebo na opravu budovy.

(2) Pohľadávka podpory pri narodení dieťaťa a pohľadávka pohrebného podľa predpisov o nemocenskom poistení podliehajú výkonu rozhodnutia, len ak sa navrhuje výkon rozhodnutia pre pohľadávku za poskytnuté plnenie, na úhradu ktorého uvedené dávky slúžia.

§ 318

(1) Pohľadávky jednotných roľníckych družstiev z predaja poľnohospodárskych výrobkov za bežný kalendárny rok podliehajú výkonu rozhodnutia len jednou pätinou.

(2) Takisto pohľadávky jednotlivo hospodáriacich roľníkov z predaja poľnohospodárskych výrobkov za bežný kalendárny rok podliehajú výkonu rozhodnutia len jednou pätinou. Ak sa však navrhuje výkon rozhodnutia pre niektorú z prednostných pohľadávok uvedených v § 279 ods. 3, môže súd nariadiť výkon rozhodnutia až do dvoch pätín so zreteľom na pomery povinného. Pre poradie úhrady prednostných pohľadávok sa použijú primerane ustanovenia § 280 ods. 2 a 3.

(3) Ak bol nariadený výkon rozhodnutia prikázaním pohľadávky jednotného roľníckeho družstva alebo jednotlivo hospodáriaceho roľníka z predaja poľnohospodárskych výrobkov, vzťahuje sa nariadenie výkonu rozhodnutia na všetky pohľadávky tohto druhu, ktoré im v bežnom kalendárnom roku vzniknú. Nariadenie výkonu rozhodnutia, prípadne i všetky ďalšie uznesenia, ktoré sa pri výkone rozhodnutia vydajú, doručí súd aj príslušnému peňažnému ústavu v sídle povinného. Len čo sa dlžníkovi povinného doručilo nariadenie výkonu rozhodnutia, môže dlžník povinného vyplácať pohľadávky z nákupu poľnohospodárskych výrobkov v bežnom kalendárnom roku len prostredníctvom uvedeného peňažného ústavu, ak nedôjde pred uplynutím kalendárneho

roku k zastaveniu výkonu rozhodnutia. Peňažný ústav vyplatí oprávnenému sumy zrazené podľa odsekov 1 a 2.

§ 319

(1) Pohľadávky autorskej odmeny podliehajú výkonu rozhodnutia, ak je povinným autor, len jednou pätinou; ak sa však navrhuje výkon rozhodnutia pre niektorú z prednostných pohľadávok uvedených v § 279 ods. 3, môže pri nich súd nariadiť výkon rozhodnutia až do dvoch pätín so zreteľom na pomery povinného. Pre poradie úhrady prednostných pohľadávok sa použijú primerane ustanovenia § 280 ods. 2 a 3.

(2) Pokiaľ sa autorovi vypláca odmena prostredníctvom ochrannej autorskej organizácie, doručí súd nariadenie výkonu rozhodnutia aj ochrannej autorskej organizácii, ktorá potom má práva a povinnosti dlžníka povinného. Nariadenie výkonu rozhodnutia sa vzťahuje ako na sumy, ktoré boli už v prospech autora u ochrannej autorskej organizácie zložené, tak aj na sumy, ktoré budú u nej v bežnom kalendárnom roku zložené.

(3) Ustanovenia odsekov 1 a 2 sa použijú obdobne, i pokiaľ ide o pohľadávky z práv príbuzných právu autorskému, ako aj o pohľadávky odmeny za zlepšovaci návrh, vynález alebo objav.

Postihnutie iných majetkových práv

§ 320

Ak oprávnený navrhuje, aby sa rozhodnutie, ktorým sa mu priznáva peňažná pohľadávka, vykonalo postihnutím iného majetkového práva, ktoré je prevoditeľné a nie je peňažnou pohľadávkou, ani právom, ktoré patrí len povinnému osobne, použijú sa na tento výkon rozhodnutia primerane ustanovenia § 314 až 316 a 321.

Štvrtá hlava

PREDAJ HNUTEĽNÝCH VECÍ A NEHNUTEĽNOSTÍ

Veci nepodliehajúce výkonu rozhodnutia

§ 321

Výkonom rozhodnutia nemožno postihnúť veci, predaj ktorých je podľa osobitných predpisov zakázaný, alebo ktoré podľa osobitných predpisov výkonu rozhodnutia nepodliehajú.

§ 322

Z vecí, ktoré sú v osobnom vlastníctve povinného, nemôže sa výkon rozhodnutia týkať tých, ktoré povinný nevyhnutne potrebuje na uspokojovanie základných hmotných a kultúrnych potrieb svojich a svojej rodiny alebo na plnenie svojich pracovných úloh, ako aj vecí, predaj ktorých by bol v rozpore s pravidlami socialistického spolužitia. Najmä sú takto z výkonu rozhodnutia vylúčené:

- a) súčasti odevov, potraviny, palivo, obvyklé domáce zariadenie, ako nábytok, riad, periny a posteľná bielizeň, rozhlasový prijímač, televízor a práčka;
- b) pracovné nástroje či pomôcky, ktoré povinný potrebuje na plnenie svojich pracovných úloh, dopravný prostriedok, ktorý potrebuje povinný na cestu na pracovisko, a pomôcky slúžiace povinnému na prípravu na budúce povolanie alebo na zvýšenie kvalifikácie;
- c) snubné prstene a iné predmety podobnej povahy;
- d) hotové peniaze do 1000,-Kčs.

Predaj hnutelných vecí

§ 323

(1) Výkon rozhodnutia môže sa nariadiť podľa návrhu oprávneného s výslovným určením vecí, ktoré sa majú predať, alebo bez tohto určenia.

(2) Ak je oprávnenému známe, že povinný má niektorú hnutelnú vec umiestnenú mimo svojho bytu, oprávnený podľa možnosti už v návrhu na výkon rozhodnutia uvedie, kde taká vec je.

§ 324

V nariadení výkonu rozhodnutia súd povinnému zakáže, aby nakladal s vecami, ktoré vykonávateľ spíše.

§ 325

(1) Nariadenie výkonu rozhodnutia predajom hnutelných vecí doručí sa povinnému až pri uskutočňovaní výkonu. Ak povinný nie je pri uskutočňovaní výkonu prítomný, doručí sa mu nariadenie výkonu rozhodnutia spolu s upovedomením o tom, že sa vykonal súpis a ktoré veci sa spísali.

(2) Upovedomenie o tom, že sa vykonal súpis a ktoré veci sa spísali, doručí sa aj oprávnenému a manželovi povinného.

§ 325a

Ak to vyžaduje účel výkonu rozhodnutia, je ten, kto vykonáva výkon, oprávnený urobiť osobnú prehliadku povinného a prehliadku bytu a iných miestností povinného, kde má povinný svoj majetok; za tým účelom je oprávnený vymôcť si do bytu povinného alebo do inej miestnosti povinného prístup.

§ 326

(1) Predseda senátu urobí opatrenia, aby sa v byte povinného, prípadne na inom mieste, kde má povinný svoje veci umiestnené, spísali veci, ktoré by sa mohli predať, a to v takom rozsahu, aby výťažok predaja spísaných vecí postačil na uspokojenie pohľadávky oprávneného spolu s trovami výkonu rozhodnutia. Spíšu sa predovšetkým veci, bez ktorých sa povinný bude môcť najskôr zaobísť a ktoré sa najľahšie predajú; veci, ktoré sa rýchle kazia, sa spíšu, len ak nie je tu dostatok iných vecí a ak možno zabezpečí ich rýchly predaj. Povinný umožní tomu, kto veci spisuje, prístup na všetky miesta, kde má svoje hnutelné veci umiestnené. Vykonávateľ, ktorý vykonáva súpis, príberie k úkonu vhodnú osobu, podľa možnosti zástupcu miestneho národného výboru.

(2) Ak bol výkon rozhodnutia nariadený ohľadne určitých hnutelných vecí povinného, spíšu sa len veci uvedené v nariadení výkonu rozhodnutia.

(3) Súpis sa doplní o ďalšie veci, ak výťažok predaja spísaných vecí nestačí na uspokojenie pohľadávky oprávneného alebo ak je nariadený ďalší výkon rozhodnutia predajom hnutelných vecí povinného.

§ 327

(1) Ak je obava, že by mohlo dôjsť k odstráneniu, poškodeniu alebo zničeniu hnutelných vecí pojatých do súpisu, postará sa predseda senátu na návrh oprávneného o ich vhodné zabezpečenie.

(2) Ak si zabezpečenie hnutelných vecí vyžiada trovy, vykoná súd zabezpečenie, len ak oprávnený zloží na tieto trovy preddavok.

§ 328

(1) Len čo nadobudne nariadenie výkonu rozhodnutia právoplatnosť, postará sa predseda senátu o to, aby sa spísané hnutelné veci ponúkli organizáciám, ktoré s takýmito vecami buď obchodujú, alebo ich používajú na výrobu, prípadne na prevádzku. Veci, ktoré si organizácia vyberie, predajú sa jej za určenú maloobchodnú cenu zmenšenú o obchodnú zrážku alebo za odhadnú cenu, ak ide o veci, pre ktoré nie je maloobchodná cena určená.

(2) Vykonanie odhadu zabezpečí predseda senátu bez toho, aby pribral znalca, ak je hodnota predávanej veci nízka a vykonávateľ je sám schopný ju odhadnúť.

(3) Ak pre predaj hnutelných vecí určitého druhu platia osobitné predpisy, postupuje sa podľa týchto predpisov.

§ 329

(1) Ak nie je známe, ktorým organizáciám by sa mohli spísané hnutelné veci ponúknuť, opýta sa predseda senátu okresného národného výboru, či niektorá organizácia také veci potrebuje.

(2) Ak sa nepodarí hnutelné veci predať ani organizácii, ktorú označil okresný národný výbor, alebo ak okresný národný výbor neoznačil v lehote určenej predsedom senátu žiadnu organizáciu, ktorej by sa mohli veci ponúknuť, môže sa predseda senátu postarať o predaj vecí povinného občana. Ak je viac občanov, ktorí majú o veci povinného záujem, prihliadne sa pri výbere kupujúceho u každého záujemcu najmä na jeho osobné pomery.

(3) O predaji hnutelných vecí vydá sa organizácii, prípadne občanovi potvrdenie.

§ 330

(1) Veci, ktoré sa nepodarí predať, ponúkne predseda senátu oprávnenému za cenu uvedenú v § 328. Ak oprávnený odmietne prevziať tieto veci na úplnú alebo čiastočnú úhradu svojej pohľadávky, vylúči ich predseda senátu zo súpisu a zastaví ohľadne nich výkon rozhodnutia. Uznesenie o tom doručí oprávnenému i povinnému.

(2) Ak sa nenašli postihnutelné veci alebo ak došlo k ich vylúčeniu, súd zastaví nariadený výkon rozhodnutia.

§ 331

(1) Ak bol výkon rozhodnutia predajom hnutelných vecí nariadený len pre jednu pohľadávku, postará sa predseda senátu, aby sa dosiahnutý výťažok vyplatil po zrážke trov predaja priamo oprávnenému.

(2) Ak bol výkon rozhodnutia predajom hnutelných vecí nariadený trebárs postupne pre niekoľko pohľadávok, postará sa predseda senátu, aby sa výťažok po zrážke trov predaja vyplatil oprávneným. Každý oprávnený má právo na výťažok len z vecí, ktoré sa spísali v prospech jeho pohľadávky.

(3) Ak dosiahnutý výťažok prevyšuje pohľadávku, pre ktorú bol výkon rozhodnutia nariadený, vyplatí sa zvyšok výťažku povinnému.

§ 332

(1) Poradie, v akom súd vykonáva výplatu jednotlivých pohľadávok, spravuje sa dňom, keď došiel súdu návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia pre jednotlivé pohľadávky.

(2) Ak má niekoľko pohľadávok rovnaké poradie a výťažok predaja nestačí na ich úplné uspokojenie, uspokojia sa tieto pohľadávky pomerne. Bez ohľadu na poradie sa uspokojia prednostne pohľadávky, pri ktorých to ustanovuje osobitný predpis.

Hotové peniaze a iné veci, pri ktorých nedochádza k predaju**§ 333**

(1) Ak sa pri výkone rozhodnutia nájde vyššia suma peňazí, než ktorá je podľa § 322 písm. d) z výkonu rozhodnutia vylúčená, naloží sa so sumou podliehajúcou výkonu rozhodnutia ako s výťažkom predaja (§ 331, 332).

(2) Ak sa pri výkone rozhodnutia nájdu drahé kovy alebo cudzozemské peniaze, naloží s nimi predseda senátu podľa osobitných predpisov. Dosiahnutý výťažok rozvrhne a vyplatí podľa § 331 a 332.

§ 334

(1) Vkladné knižky, zmenky, šeky alebo iné listiny, ktoré treba predložiť na uplatnenie práva, spíšu sa ako iné veci, avšak vždy sa odovzdajú súdu.

(2) Vkladnú knižku predloží súd peňažnému ústavu a vyberie z nej sumu, na ktorú má povinný právo. Peňažný ústav vykoná výplatu vkladu, i keď je táto výplata viazaná. Ak ide o zmenky, šeky alebo iné listiny, ktoré treba predložiť na uplatnenie práva, vyzve súd toho, kto má podľa takej listiny platiť, aby sumu, na ktorú má oprávnený právo, odovzdal súdu. Postupuje sa pritom primerane podľa ustanovení o výkone rozhodnutia prikázaním pohľadávky, pričom však úkony potrebné na uplatnenie práva robí namiesto povinného vykonávateľ.

(3) So získanou sumou sa naloží ako s výťažkom predaja (§ 331, 332).

Predaj nehnuteľností**§ 335**

(1) Výkon rozhodnutia predajom nehnuteľností možno nariadiť, len ak oprávnený presne označí nehnuteľnosť, predaj ktorej navrhuje, a ak je preukázané, že nehnuteľnosť je vo vlastníctve povinného.

(2) Nariadenie výkonu rozhodnutia sa vzťahuje na nehnuteľnosť so všetkým, čo k nej patrí.

(3) Len čo nariadenie výkonu rozhodnutia nadobudne právoplatnosť, doručí ho súd štátnemu notárstvu, ako aj okresnému národnému výboru, v obvode ktorých je nehnuteľnosť, okresnému a miestnemu národnému výboru v mieste bydliska povinného, oprávnenému a povinnému.

§ 336

(1) Predaj nehnuteľnosti vykoná štátne notárstvo podľa ustanovení notárskeho poriadku, zrazí trovy predaja a výťažok odovzdá súdu.

(2) Ak sa nepodarí nehnuteľnosť predať, oznámi to štátne notárstvo súdu, ktorý zastaví výkon rozhodnutia.

§ 337

(1) Rozvrh výťažku predaja nehnuteľností vykoná predseda senátu. Z výťažku predaja sa uspokojia pohľadávky, pre ktoré bol výkon rozhodnutia predajom nehnuteľnosti nariadený, a pohľadávky, v prospech ktorých je na štátnom notárstve zaregistrované obmedzenie prevodu nehnuteľnosti. Iné pohľadávky sa uspokojia z výťažku predaja, len ak to ustanovuje zákon alebo ak boli priznané rozhodnutím alebo zmierom, ktoré môžu byť podľa ustanovení tejto časti podkladom pre výkon rozhodnutia, a ak boli prihlásené na rozvrh najneskôr do dňa, keď predseda senátu začal vykonávanie rozvrhu; na prihlásenie pohľadávok vyzve súd veriteľa povinného vyhláškou.

(2) Ak výťažok predaja nepostačí na uhradenie všetkých pohľadávok podľa odseku 1, uhradia sa najskôr pohľadávky, v prospech ktorých bolo na štátnom notárstve zaregistrované obmedzenie prevodu nehnuteľnosti, potom pohľadávky nedoplatkov výživného, ďalej pohľadávky daní a poplatkov prihlásené na rozvrh najneskoršie do dňa, keď sa vykonávanie rozvrhu začne, a potom ostatné prihlásené pohľadávky. Pritom sa pohľadávky, pre ktoré bolo na štátnom notárstve zaregistrované obmedzenie prevodu nehnuteľnosti, uspokojia podľa poradia, v akom k registrácii došlo; ak sa toho istého dňa zaregistrovalo obmedzenie prevodu nehnuteľnosti pre niekoľko pohľadávok, majú tieto pohľadávky rovnaké poradie a uspokojia sa pomerne. Ak nestačí po uspokojení pohľadávok, pre ktoré bolo na štátnom notárstve zaregistrované obmedzenie prevodu nehnuteľnosti, výťažok predaja na uspokojenie všetkých pohľadávok nedoplatkov výživného, uspokojia sa tieto pohľadávky pomerne; to isté platí o ostatných prihlásených pohľadávkach.

(3) Ak výťažok predaja prevyšuje všetky pohľadávky podľa odseku 1, vyplatí súd po uhradení pohľadávok všetkých oprávnených zvyšok výťažku povinnému.

Predaj spoluvlastníckeho podielu

§ 338

(1) Na výkon rozhodnutia predajom spoluvlastníckeho podielu k hnutelnej veci alebo nehnuteľnosti sa použijú ustanovenia o výkone rozhodnutia predajom hnutelých vecí a nehnuteľností. O nariadení predaja upovedomí súd ostatných spoluvlastníkov.

(2) Ak ide o podiel k veci, ktorá je v osobnom spoluvlastníctve občanov, treba ho ponúknuť predovšetkým ostatným spoluvlastníkom.

Piata hlava

USPOKOJENIE PRÁV NA NEPEŇAŽNÉ PLNENIE

Návrh

§ 339

(1) Podľa týchto ustanovení vykonávajú sa rozhodnutia, ktoré ukladajú inú povinnosť než zaplatenie peňažnej sumy.

(2) Ak oprávnený navrhuje výkon rozhodnutia aj pre trovy, ktoré mu boli rozhodnutím priznané, ako aj pre trovy výkonu rozhodnutia, uvedie v návrhu na výkon rozhodnutia, akým spôsobom sa má jeho pohľadávka na trovách uspokojiť.

Vypratanie

§ 340

Ak ukladá rozhodnutie, výkon ktorého sa navrhuje, aby povinný vypratá byt, za ktorý treba poskytnúť náhradu, nariadi súd výkon rozhodnutia až vtedy, keď bude vykonateľným rozhodnutím miestneho národného výboru potvrdené, že je pre povinného zabezpečený náhradný byt, prípadne náhradné ubytovanie tam, kde stačí poskytnúť náhradné ubytovanie.

§ 341

(1) Výkon rozhodnutia sa uskutoční presťahovaním povinného a všetkých, ktorí s ním bývajú na základe jeho práva, do náhradného bytu alebo do miestnosti poskytnutej ako náhradné ubytovanie. Vykonávateľ uskutočňujúci vypratanie priberie k tomuto úkonu vhodnú osobu, podľa možnosti zástupcu miestneho národného výboru.

(2) Predseda senátu upovedomí povinného najmenej päť dní vopred, kedy sa presťahovanie vykoná. Upovedomí o tom takisto príslušný miestny národný výbor.

(3) Ustanovenia § 343 a 344 sa použijú obdobne.

§ 342

(1) Ak ukladá rozhodnutie, výkon ktorého sa navrhuje, aby povinný vypratá nehnuteľnosť alebo miestnosť, za ktoré nie je potrebné poskytnúť náhradu, uskutoční sa výkon rozhodnutia tak, že predseda senátu urobí opatrenie, aby sa z vypratávaného objektu odstránili veci patriace povinnému a príslušníkom jeho rodiny, ako aj veci, ktoré síce patria niekomu inému, ale sú so súhlasom povinného umiestnené vo vypratávanom alebo na vypratávanom objekte.

(2) Predseda senátu urobí opatrenie, aby boli z vypratávaného objektu vykázaní povinný a všetci, ktorí sa tam zdržujú na základe práva povinného.

(3) Predseda senátu upovedomí povinného najmenej päť dní vopred, kedy sa bude vypratávanie vykonávať. Upovedomí o tom takisto príslušný miestny národný výbor.

§ 343

(1) Veci odstránené z vypratávaného objektu odovzdajú sa povinnému alebo niektorému z plnoletých príslušníkov jeho rodiny.

(2) Ak nie je prítomný pri vypratávaní nikto, kto by mohol veci prevziať, alebo ak sa prevzatie vecí odmieta, veci sa spíšu a dajú sa do úschovy miestnemu národnému výboru. Predseda senátu upovedomí povinného o tom, že jeho veci boli dané do úschovy.

§ 344

(1) Ak si povinný nevyzdvihne veci na miestnom národnom výbore do šiestich mesiacov odo dňa, keď boli uschované, predajú sa na návrh miestneho národného výboru podľa ustanovení o predaji hnutelých vecí.

(2) Výťažok predaja vyplatí súd povinnému po zrážke trov úschovy a trov predaja.

Odobratie veci

§ 345

(1) Ak ukladá rozhodnutie, výkon ktorého sa navrhuje, aby povinný vydal alebo dodal oprávnenému vec, postará sa predseda senátu o výkon rozhodnutia tým, že dá odobrať vec so všetkým, čo k nej patrí, povinnému a odovzdá ju oprávnenému.

(2) Ak na užívanie odobranej veci treba listinu, odoberie sa i táto listina povinnému a odovzdá sa oprávnenému spolu s vecou, ktorá sa odobrala povinnému.

(3) Nariadenie výkonu rozhodnutia doručí povinnému vykonávateľ pri odobratí veci. Súd upovedomí oprávneného o čase výkonu vopred. Odobratie veci sa nevykoná, ak nebude pri ňom prítomný oprávnený alebo jeho zástupca. Vykonávateľ uskutočňujúci odobratie veci priberie na to vhodnú osobu, podľa možnosti zástupcu miestneho národného výboru.

(4) Ak to vyžaduje účel výkonu rozhodnutia, je ten, kto uskutočňuje výkon, oprávnený urobí osobnú prehliadku povinného a prehliadku bytu a iných miestností povinného, kde je podľa dôvodného predpokladu vec, ktorú má povinný vydať alebo dodať oprávnenému; za tým účelom je oprávnený vymôcť si do bytu povinného alebo do inej miestnosti povinného prístup.

§ 346

Ak má vec, ktorú treba povinnému odobrať, u seba niekto iný, vyzve ho súd, aby ju oprávnenému vydal. Ak sa vec nevydá dobrovoľne, použijú sa na návrh oprávneného primerane ustanovenia o výkone rozhodnutia prikázaním pohľadávky.

§ 347

(1) Ak sa nepodarí odobrať vec určenú v nariadení výkonu rozhodnutia a ak si možno vec rovnakého druhu a rovnakej akosti zadovážiť inak, predseda senátu vyzve oprávneného, aby si ju zadovážil na trovy a nebezpečenstvo povinného.

(2) Povinnému môže súd uložiť, aby potrebné trovy zaplatil oprávnenému vopred. Výkon tohto rozhodnutia sa potom uskutoční na návrh oprávneného niektorým zo spôsobov uvedených v prvej až štvrtej hlave tejto časti.

Rozdelenie spoločnej veci

§ 348

(1) Ak vykonávané rozhodnutie ukladá, aby sa spoločná hnutelná vec alebo nehnuteľnosť predala a jej výťažok sa rozdelil medzi spoluvlastníkov, vykoná sa predaj podľa ustanovení o predaji hnutelných vecí alebo nehnuteľností.

(2) Výťažok predaja spoločnej huteľnej veci alebo nehnuteľnosti vyplatí súd všetkým bývalým spoluvlastníkom podľa výšky ich podielov. Pri nehnuteľnostiach použijú sa primerane ustanovenia § 337.

(3) Ak sa nepodarí spoločnú hnutelnú vec alebo nehnuteľnosť predať, predseda senátu zastaví výkon rozhodnutia.

§ 349

(1) Ak vykonávané rozhodnutie ukladá, aby sa spoločná hnutelná vec alebo nehnuteľnosť rozdelila inak než predajom, predseda senátu určí pri nariadení výkonu rozhodnutia, ako sa výkon uskutoční. K uskutočneniu výkonu rozhodnutia priberie sa vhodná osoba, podľa možnosti zástupca miestneho národného výboru.

(2) Ak je to potrebné, najmä ak treba presne určiť, prípadne vytýčiť hranice pozemkov, priberie predseda senátu k rozdeleniu znalca.

Uskutočnenie prác a výkonov**§ 350**

(1) Ak vykonávané rozhodnutie ukladá, aby povinný podľa neho vykonal pre oprávneného nejakú prácu, ktorú môže vykonať i niekto iný než povinný, povolí súd oprávnenému, aby si dal prácu, o ktorú ide, vykonať niekym iným alebo si ju vykonal sám, a to na trovy povinného.

(2) Povinnému môže súd uložiť, aby potrebné trovy zaplatil oprávnenému vopred. Výkon tohto rozhodnutia sa uskutoční potom na návrh oprávneného niektorým zo spôsobov určených na uspokojenie peňažných pohľadávok.

§ 351

(1) Ak vykonávané rozhodnutie ukladá inú povinnosť, uloží súd za každé porušenie tejto povinnosti povinnému pokutu. Výšku pokuty súd stupňuje až do úhrnej sumy 20 000,-Kčs. Pokuty pripadajú štátu.

(2) Zaplatením pokút sa povinný neoslobodzuje od zodpovednosti za škodu.

(3) Ak povinný porušením uloženej mu povinnosti spôsobí zmenu stavu, ktorý predpokladá vykonávané rozhodnutie, dá súd prívolenie, aby sa oprávnený postaral o obnovenie predošlého stavu na trovy povinného. Rozhodnutie o zaplatení uvedených trov sa vykoná na návrh oprávneného niektorým zo spôsobov určených na uspokojenie peňažných pohľadávok. Súd môže urobiť vhodné opatrenia, aby oprávnenému dopomohol k obnoveniu predošlého stavu.

Šiesta hlava**LIKVIDÁCIA MAJETKU****Nariadenie likvidácie****§ 352**

(1) Súd nariadi na návrh niektorého z oprávnených likvidáciu majetku povinného, ak je povinný predĺžený.

(2) V nariadení likvidácie predseda senátu vyzve všetkých, ktorí majú voči povinnému pohľadávky, aby ich prihlásili na rozvrh výťažku.

(3) Nariadením likvidácie majetku zaniká bezpodielové spoluvlastníctvo manželov.

Vykonanie likvidácie

§ 353

Likvidáciu majetku povinného vykoná súd speňažením všetkého majetku povinného, a to s primeraným použitím ustanovení o prikázaní pohľadávky (§ 303 až 320), ako aj o predaji hnuteľných vecí a nehnuteľností (§ 321 až 338).

Rozvrh výťažku

§ 354

(1) Na rozvrh výťažku likvidácie majetku povinného predseda senátu nariadi pojednávanie.

(2) Z výťažku likvidácie sa postupne uspokoja jednotlivé pohľadávky v tomto poradí:

- a) pohľadávky trov vzniknutých pri likvidácii;
- b) pohľadávky, v prospech ktorých bolo na štátnom notárstve zaregistrované obmedzenie prevodu nehnuteľnosti;
- c) pohľadávky nedoplatkov výživného;
- d) ostatné pohľadávky.

(3) Ak prevyšuje úhrn pohľadávok v jednotlivých skupinách (odsek 2 písm. a) až d)) sumu, ktorá ešte zostáva na rozvrh, uspokoja sa tieto pohľadávky pomerne; len pri pohľadávkach, pre ktoré bolo na štátnom notárstve zaregistrované obmedzenie prevodu nehnuteľnosti, je rozhodujúce ich poradie, ktoré sa spravuje dňom registrácie obmedzenia; ak sa toho istého dňa zaregistrovalo obmedzenie prevodu nehnuteľnosti pre niekoľko pohľadávok, majú tieto pohľadávky rovnaké poradie a uspokoja sa pomerne.

ŠIESTA ČASŤ ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Prechodné ustanovenia

§ 355

Ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon i pre konanie začaté pred jeho účinnosťou. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred účinnosťou tohto zákona, zostávajú zachované.

§ 356

(1) Pre lehoty, ktoré sa v deň, keď tento zákon nadobudol účinnosť, ešte neskončili, platia ustanovenia tohto zákona.

(2) Ak však zákon doteraz ustanovoval dlhšiu lehotu, skončí sa až v tomto neskoršom čase.

(3) Lehota na podanie sťažnosti pre porušenie zákona sa neskončí skôr ako šesť mesiacov odo dňa, keď tento zákon nadobudol účinnosť.

§ 357

Na platobné rozkazy vydané pred dňom, keď tento zákon nadobudol účinnosť, použijú sa doterajšie predpisy.

§ 358

Konania v nájomných veciach začaté pred dňom, keď tento zákon nadobudol účinnosť, dokončia sa podľa doterajších predpisov.

§ 359

Pokiaľ odo dňa, keď tento zákon nadobudol účinnosť, patrí súdu ešte rozhodovať o príkazoch na vypratanie, vydaných národnými výbormi, rozhodne o nich podľa doterajších predpisov.

§ 360

(1) Ak sa pred dňom, keď tento zákon nadobudol účinnosť, začalo konanie na súde dosiaľ vecne príslušnom, pokračuje v konaní tento súd a pre ďalší postup sa použijú doterajšie predpisy.

(2) Obdobne sa postupuje, ak vec patrí do právomoci štátneho notárstva, s výnimkou vecí súdnej úschovy.

§ 361

(1) Dosiaľ neskončené veci súdnej úschovy postúpi súd príslušnému štátnemu notárstvu a upovedomí účastníkov i uschovávateľa, že konanie v budúcnosti vedie a o vydaní predmetu úschovy rozhoduje štátne notárstvo.

(2) Dokiaľ uschovávateľ nebude takto upovedomený, vedie konanie súd podľa doterajších predpisov.

§ 362

(1) Poručenské veci a opatrovnícke veci týkajúce sa majetku dieťaťa prenášajú sa dňom, keď tento zákon nadobudol účinnosť, z národných výborov na súdy.

(2) Národné výbory postúpia neodkladne spisy týkajúce sa vecí uvedených v odseku 1 príslušnému okresnému súdu.

§ 363

(1) O žiadostiach na povolenie uzavretia manželstva maloletým a osobám postihnutým duševnou poruchou alebo duševne nedostatočne vyvinutým, o ktorých národný výbor právoplatne nerozhodol pred dňom, keď tento zákon nadobudol účinnosť, rozhodne súd.

(2) Národné výbory postúpia žiadosti uvedené v odseku 1 neodkladne príslušnému okresnému súdu.

§ 364

V konaní o zadržanie v ústave súd od účinnosti novej úpravy tohto konania nepokračuje; do tohto času súd rozhoduje o zadržaní v ústave podľa doterajších ustanovení.

§ 365

Exekučné tituly vzniknuté pred účinnosťou tohto zákona sú podkladom pre výkon rozhodnutia podľa tohto zákona, i keď ich tento zákon za podklad výkonu rozhodnutia nepovažuje.

§ 366

Nariadenie exekúcie, ku ktorému došlo pred dňom účinnosti tohto zákona, má účinky nariadenia výkonu rozhodnutia. V konaní sa ďalej postupuje podľa tohto zákona, ak nie je ustanovené inak.

§ 367

(1) Zexekvovanie peňažnej pohľadávky a platu, ku ktorému došlo pred účinnosťou tohto zákona, má účinky nariadenia výkonu rozhodnutia zrážkami zo mzdy, prípadne prikázaním pohľadávky povinného, ktoré sa platiteľovi mzdy, prípadne dlžníkovi povinného doručilo.

(2) Platiteľ mzdy, ktorý vykonáva zrážky zo mzdy povinného na základe exekúcie na plat povolenej pred dňom, keď tento zákon nadobudol účinnosť, môže po účinnosti tohto zákona postupovať pri vykonávaní zrážok podľa nových ustanovení. Len čo mu súd doručí uznesenie, v ktorom ho vyzve, aby pri ďalšom vykonávaní zrážok postupoval podľa ustanovení tohto zákona, je platiteľ mzdy povinný tak urobiť.

§ 368

(1) Ak bola pred dňom účinnosti tohto zákona povolená exekúcia vypratáním bytu, dokončí sa podľa doterajších predpisov.

(2) Ak ukladá rozhodnutie súdu vydané pred dňom účinnosti tohto zákona povinnosť vypratať byt, za ktorý treba poskytnúť náhradu, je vykonateľné, až keď sa právoplatne poskytol náhradný byt, prípadne náhradné ubytovanie tam, kde stačí poskytnúť náhradné ubytovanie.

§ 369

Nariadené exekúcie na nehnuteľnosti a na hnutelné veci sa dokončia podľa doterajších predpisov.

§ 370

Exekučné likvidácie nariadené pred dňom, keď tento zákon nadobudol účinnosť, dokončia sa podľa doterajších predpisov.

§ 371

(1) Pohľadávky zabezpečené záložným právom uspokojia sa pri výkone rozhodnutia podľa získaného poradia pred ostatnými pohľadávkami, i keď neboli priznané rozhodnutím alebo zmlouhou, ktoré môžu byť podkladom výkonu rozhodnutia podľa tohto zákona.

(2) Pri výkone rozhodnutia predajom nehnuteľnosti sa doručí známym veriteľom pohľadávok zabezpečených záložným právom, ako aj pohľadávok práv z vecných bremien, vyhláška vydaná podľa § 337 ods. 2. Tieto pohľadávky sa uspokojia spolu s pohľadávkami, v prospech ktorých bolo na štátnom notárstve zaregistrované obmedzenie prevodu nehnuteľnosti (§ 337 ods. 2). Pohľadávky daní a poplatkov, pokiaľ majú záložné právo na nehnuteľnosti, uspokojia sa pritom vždy prednostne.

§ 372

Ak zákon ustanovuje, že záložný veriteľ môže požiadať súd o vykonanie predaja zálohu, použijú sa primerane ustanovenia o výkone rozhodnutia predajom hnutelných vecí.

Splnomocňovacie ustanovenia**§ 373**

Ministerstvo spravodlivosti upraví vyhláškou výkon rozhodnutia zrážkami z pracovnej odmeny osôb, ktoré sú vo výkone trestu odňatia slobody alebo vo väzbe, ako aj chovancov v domovoch mládeže.

§ 374

(1) Ministerstvo spravodlivosti môže ustanoviť, že jednoduché úkony zverené predsedovi senátu môžu vykonávať právni čakatelia alebo administratívni pracovníci; môže tiež ustanoviť, v ktorých prípadoch sú pracovníci súdu oprávnení overiť pravosť podpisu na listinách a správnosť odpisov listín.

(2) Predseda senátu, ktorému je inak vec podľa rozvrhu práce prikázaná, môže si vyhradiť vybavovanie určitých vecí zverených právnym čakatelom alebo administratívnym pracovníkom, a to buď vôbec alebo v jednotlivých prípadoch.

(3) Ak sa podá odvolanie proti rozhodnutiu, ktoré vydal právny čakatel alebo poverený administratívny pracovník, môže mu celkom vyhovieť predseda senátu. Jeho rozhodnutie sa považuje za rozhodnutie súdu prvého stupňa a možno ho napadnúť odvolaním.

§ 374a

Ministerstvo spravodlivosti môže ustanoviť, kedy možno upustiť od prítomnosti zapisovateľa pri pojednávaní pred súdom a akým spôsobom v takých prípadoch treba zaznamenať obsah pojednávania.

Zrušovacie ustanovenia**§ 375**

Zrušujú sa:

1. zákon č. 142/1950 Zb. o konaní v občianskoprávných veciach (Občiansky súdny poriadok) v znení neskorších predpisov; 2. zákon č. 68/1952 Zb., ktorým sa mení a dopĺňa Občiansky súdny poriadok;
3. § 6 ods. 2 zákona č. 84/1952 Zb. o organizácii peňažníctva;
4. § 7 zákona č. 85/1952 Zb. o poisťovníctve;
5. § 57 až 60 zákona č. 115/1953 Zb. o autorskom práve;
6. zákonné opatrenie Predsedníctva Národného zhromaždenia č. 57/1955 Zb. o urýchlennom vymáhaní pohľadávok na úhradu osobných potrieb maloletých detí;
7. zákonné opatrenie Predsedníctva Národného zhromaždenia č. 63/1955 Zb. o súdnej exekúcii odpísaním z účtu v peňažnom ústave;
8. zákon č. 46/1959 Zb. o zmene právomoci súdov a o zmene a doplnení niektorých ustanovení z odboru súdnictva a štátnych notárstiev;
9. vládne nariadenie č. 175/1950 Zb. o potvrdeniach potrebných pre oslobodenie od súdnych poplatkov a preddavkov a pre ustanovenie zástupcu;
10. vládne nariadenie č. 176/1950 Zb. o spôsobe a rozsahu exekúcie proti družstvám a iným právnickým osobám;
11. vládne nariadenie č. 177/1950 Zb. o odhadoch nehnuteľných vecí;

12. nariadenie ministra spravodlivosti č. 178/1950 Zb., ktorým sa pre určenie súdnej príslušnosti ustanovuje, čo sa u niektorých právnických osôb rozumie organizačne nižšou správou;
13. nariadenie ministra spravodlivosti č. 180/1950 Zb. o exekúcii na peňažné pohľadávky a plat;
14. nariadenie ministra spravodlivosti č. 95/1952 Zb., ktorým sa vydáva spravovací poriadok pre súdy;
15. nariadenie ministra spravodlivosti č. 12/1953 Zb. o rozsahu a podmienkach prípustnosti exekúcie na pohľadávky z dodávok poľnohospodárskych výrobkov štátu;
16. vyhláška ministra spravodlivosti č. 356/1952 Ú.l. (č. 409/1952 Ú.v.), ktorou sa vypočítavajú právnické osoby požívajúce ochranu v exekúcii a príslušné dozorné orgány;
17. vyhláška ministra spravodlivosti č. 149/1958 Ú.l. (Ú.v.) o rozsahu prípustnosti exekúcie na pracovnú odmenu osôb, na ktorých sa vykonáva trest odňatia slobody, a chovancov výchovní dorastu v znení vyhlášky ministra spravodlivosti č. 34/1961 Zb.;
18. nariadenie ministra spravodlivosti č. 41/1960 Zb. o sídlach a obvodoch ľudových súdov a sídlach a obvodoch krajských súdov.

§ 376

Účinnosť zákona

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. aprílom 1964.

Zákon č. 36/1967 Zb. zo 6.apríla 1967 o znacoch a tlmočníkoch nadobudol účinnosť 1. júlom 1967, zákon č. 158/1969 Zb. z 18.decembra 1969, ktorým sa dopĺňajú a menia Občiansky súdny poriadok, notársky poriadok a zákon o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom nadobudol účinnosť 1. januárom 1970 a zákon č. 49/1973 Zb. z 26.apríla 1973, ktorým sa mení a dopĺňa Občiansky súdny poriadok, nadobudol účinnosť 1. júlom 1973.

Indra v. r.

